

Quickscan

In het kader van de Wet
natuurbescherming en de
Omgevingsverordening Zuid-Holland

Plangebied: Entreezone, Kinderdijk
Opsteller(s): M.M. Bouwmeester

ecoresult
ecologisch advies en onderzoek

Quickscan

In het kader van de Wet
natuurbescherming en
Omgevingsverordening Zuid-Holland

Colofon	
Plangebied	Entreezone, Kinderdijk
Opsteller(s)	M.M. Bouwmeester
Datum	08-02-2022
Versienummer	01
Rapportkenmerk	ER20220127v02
Aantal pagina's	64
Opdrachtgever	Gemeente Molenlanden
Contactpersoon	T. Tessers
Kwaliteitscontrole	K.C. Fokker en C.E. Bakker
Projectleider	L. Boon
Wijze van citeren	Bouwmeester, M.M., 2022. Quickscan. In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid- Holland. Plangebied: Entreezone, Kinderdijk. Kenmerk: ER20220127v02. Ecoresult B.V., Alblaserdam
Ecoresult B.V. Edisonweg 10- unit 320 2952 AD Alblaserdam 078 75 184 12 info@ecoresult.nl www.ecoresult.nl	

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Onderzoeksmethodiek	5
1.4	Leeswijzer	6
2	Omschrijving plangebied	7
2.1	Algemeen	7
2.2	Beschrijving	7
2.2.1	Entreezone	8
2.2.2	Ambachteneiland	10
2.2.3	Molenkade	11
2.2.4	Omgeving van plangebied	13
2.3	Geplande ingrepen	13
2.3.1	Omschrijving werkzaamheden	13
2.3.2	Methode uitvoering: materieel en werkwijze	14
2.3.3	Werkplanning, werktijden en realisatieperiode	14
2.3.4	(Ontwerp)tekeningen	14
3	Onderzoeksresultaten beschermde gebieden	20
3.1	Wet natuurbescherming	20
3.1.1	Natura 2000	20
3.2	Omgevingsverordening Zuid-Holland	23
3.2.1	Natuurnetwerk Nederland	23
3.2.2	Belangrijk weidevogelgebied	24
3.2.3	Strategische reservering natuur	24
4	Beschermde houtopstanden	25
4.1	Wet natuurbescherming	25
4.2	Omgevingsvergunning	25
5	Onderzoeksresultaten beschermde soorten	26
5.1	Soorten Vogelrichtlijn	26
5.1.1	Bronnenonderzoek	26
5.1.2	Verkennend veldonderzoek	26
5.1.3	Effectbeoordeling en toetsing	30
5.2	Soorten Habitatrichtlijn	32
5.2.1	Bronnenonderzoek	32
5.2.2	Verkennend veldonderzoek	32
5.2.3	Effectbeoordeling en toetsing	36
5.3	Nationaal beschermde soorten	39
5.3.1	Bronnenonderzoek	39
5.3.2	Verkennend veldonderzoek	39

5.3.3	Effectbeoordeling en toetsing	41
5.4	Invasieve exoten	41
6	Vervolgstappen	42
6.1	Algemeen	42
6.2	Beschermde gebieden	42
6.3	Beschermde soorten	42
6.4	Onderzoeksperioden	48
6.5	Ontheffing	49
7	Conclusies	50
8	Geraadpleegde bronnen	52
8.1	Literatuur	52
8.2	Internet	52
	Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied	54
	Bijlage 2 - Toelichting onderzoekskader	62
	Wet natuurbescherming	62
	Bescherming van gebieden	62
	Bescherming van soorten	62
	Bescherming van houtopstanden	63
	Omgevingsverordening Zuid-Holland	64

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Gemeente Molenlanden heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Entreezone, Kinderdijk. De aanleiding voor dit verzoek is de voorgenomen herinrichting, sloop en nieuwbouw binnen het plangebied (zie verder hoofdstuk 2.3). Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze quickscan zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld kan worden. Mochten de voorgenomen ontwikkelingen wijzigen dient voorliggend ecologisch onderzoek te worden geactualiseerd. De resultaten in voorliggende quickscan zijn drie jaar geldig.

1.2 Doel

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de voorgenomen ontwikkelingen kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige houtopstanden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden, bijzondere provinciale landschappen, belangrijke weidevogelgebieden en strategische reservering natuur). In het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland.

1.3 Onderzoeksmethodiek

De quickscan komt tot stand door middel van een verkennend veldonderzoek en bureaustudie.

- Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 27-01-2022 door M.M. Bouwmeester, ecologisch deskundige¹ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied alsmede een zone rondom het plangebied is – daar waar nodig met hulp van een verrekijker en een zaklamp – onderzocht.
- Ten behoeve van de bureaustudie is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied tot een afstand van 5 kilometer tot het plangebied. De tabellen in

¹ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/ruimtelijke-ingrepen/ontheffing-vrijstelling/ecologisch-deskundige>

hoofdstuk 6 zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF-database van de afgelopen 5 jaar in het weergegeven grid (zie Figuur 1). Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

- Voor het onderzoek naar beschermde natuurgebieden en houtopstanden is gebruik gemaakt van de online viewers die de provincie ter beschikking heeft gesteld. Hierdoor zal in deze quickscan altijd een actueel beeld worden weergegeven van gebiedsgrenzen,

Figuur 1: Grid waarbinnen NDFF-waarnemingen zijn gezocht. De rode cirkel geeft het plangebied weer. Bron: NDFF-uitvoernotaal.

doelstelling etc.

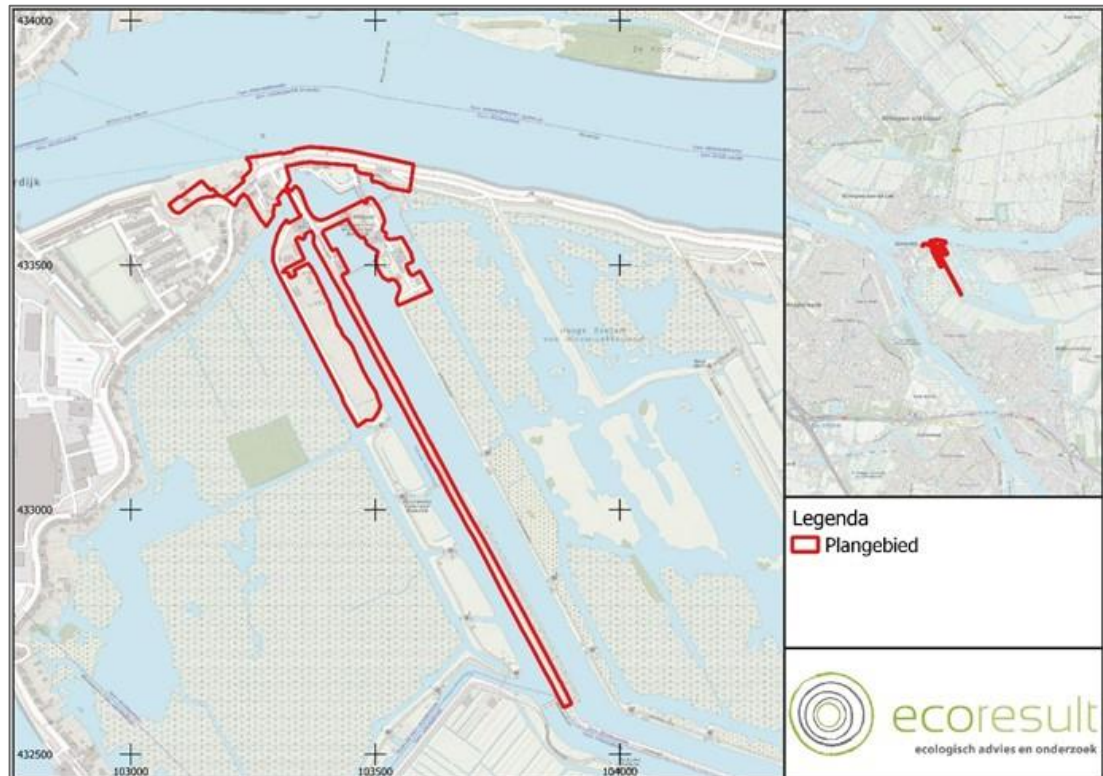
1.4 Leeswijzer

In deze rapportage worden allereerst het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten en houtopstanden beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk nader onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het oriënterend veldbezoek en een beschrijving van het toetsingskader van de verschillende delen van deze quickscan.

2 Omschrijving plangebied

2.1 Algemeen

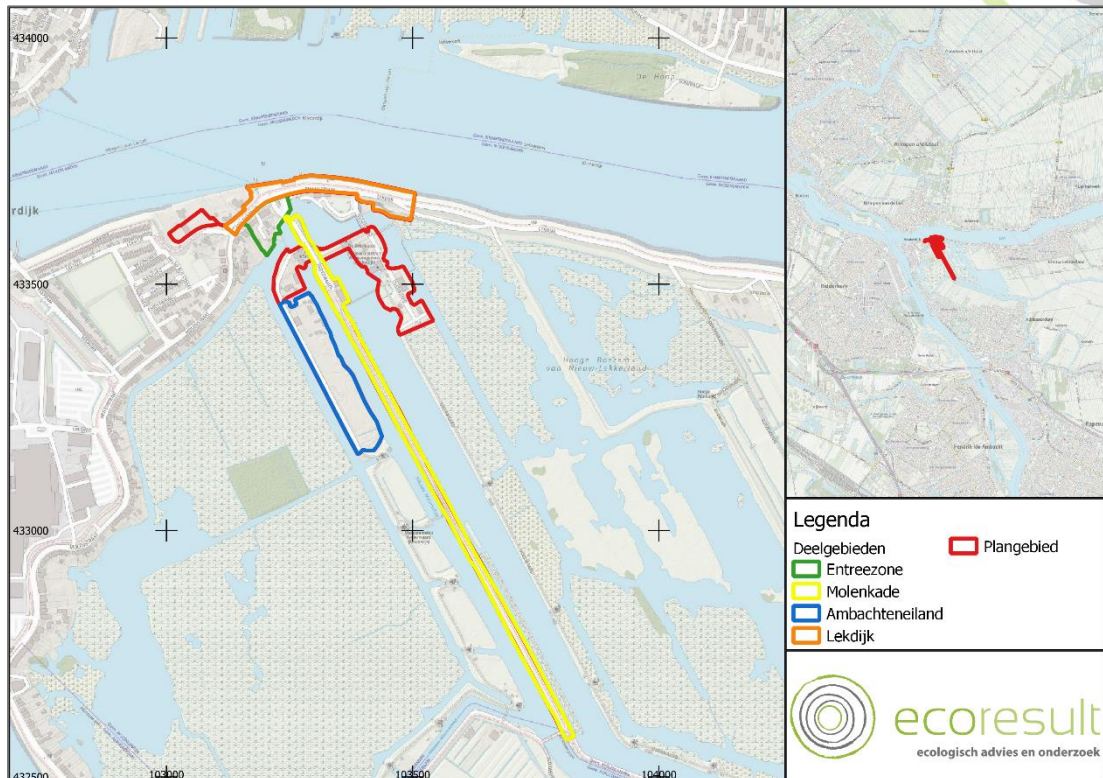
Het plangebied voor deze quickscan omvat de entreezone van het UNESCO Werelderfgoed Kinderdijk, gelegen aan de Molenstraat en Molenkade Nederwaard, Kinderdijk, gemeente Molenlanden, provincie Zuid-Holland (Figuur 2).

Figuur 2: Ligging van plangebied Entreezone Kinderdijk (rode omlijning), tevens het onderzochte gebied voor deze quickscan. Voor regionale ligging van het plangebied, zie kaartinzet rechtsboven (Bron: OpenTopo)

2.2 Beschrijving

Het plangebied betreft de entreezone van UNESCO Werelderfgoed Kinderdijk. Voor deze quickscan wordt het plangebied onderverdeeld in vier deelgebieden waar ingrijpende werkzaamheden plaatsvinden: De Lekdijk, de Entreezone, het Ambachteneiland en de Molenkade (zie Figuur 3)

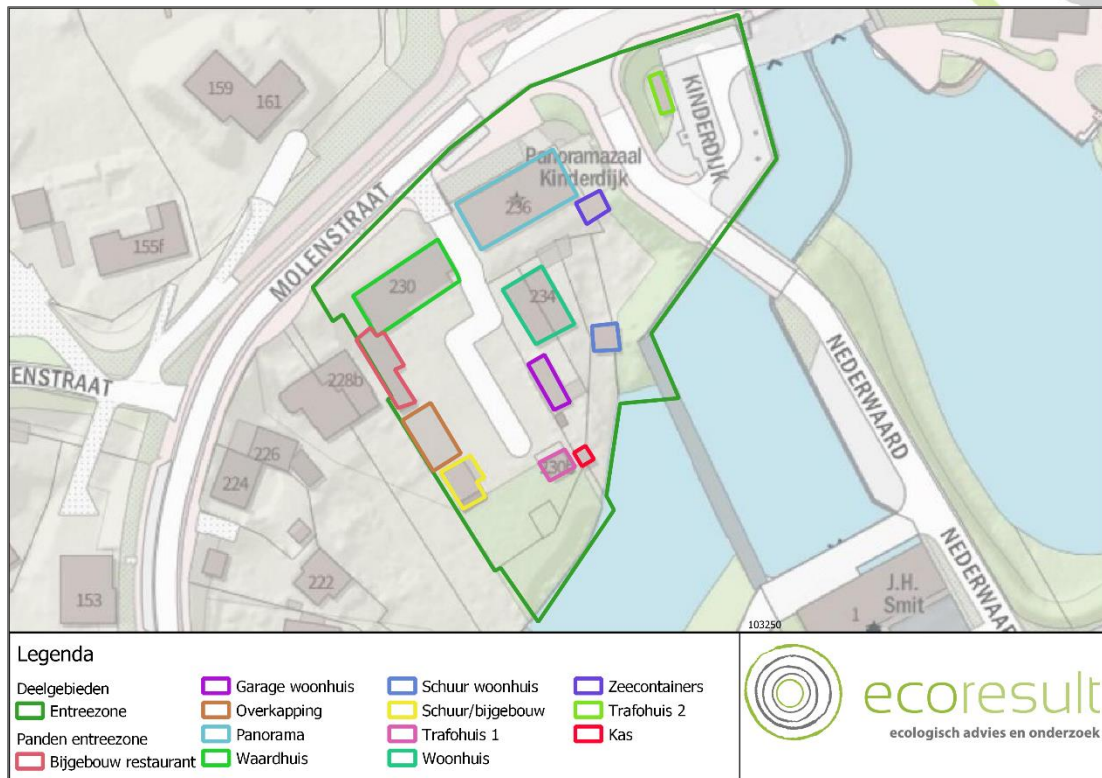
Figuur 3: Het plangebied en de vier deelgebieden waarbinnen de werkzaamheden worden uitgevoerd die in voorliggende quickscan worden beoordeeld. Kaartbron: OpenTopo

2.2.1 Entreezone

- De Entreezone bestaat uit in totaal 12 opstallen die binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden liggen (zie Figuur 4).
 - Panoramazaal met bouwjaar 1993². Dit pand is opgebouwd uit baksteen met open stootvoegen en een luchtsponw. Het dak is opgebouwd uit metalen golfplaten. Hemelwater wordt uitpandig afgevoerd d.m.v. kunststof regenpijpen.
 - Metalen zeecontainers, welke zijn opgesteld achter de Panoramazaal. Datum van plaatsing onbekend.
 - Waardhuis met bouwjaar 1905³. In dit pand is een restaurant gevestigd. Dit pand is opgebouwd uit baksteen zonder zichtbare openingen naar een eventuele luchtsponw. Het dak bestaat uit een dakpannen schilddak voorzien van diverse dakkapellen en dakramen. Langs de dakrand is een dakgootbekisting aanwezig met een houten sierlijst die op diverse plekken wijkt van de bakstenen gevel. Bij een groot deel van de ramen zijn houten vensterluiken aanwezig.

² <https://bagviewer.kadaster.nl>

³ <https://bagviewer.kadaster.nl>

Figuur 4: De verschillende opstallen binnen deelgebied Entreezone. Kaartbron: OpenTopo.

- Een houten bijgebouw van het restaurant in het waardhuis, bouwjaar 1905⁴. Dit pand is opgebouwd uit houten planken en heeft deels een zadeldak met dakpannen en deels een plat dak met grindbedekking. Langs de dakranden zijn houten boeidelen aanwezig.
- Een open houten overkapping met plat dak met bitumen dakbedekking, bouwjaar onbekend.
- Een schuur/bijgebouw met bouwjaar 2017⁵. Dit pand bestaat uit houten rabatdelen met een zadeldak bedekt met dakpannen.
- Een pand met twee woonhuizen aan de Molenstraat 232 en 234, met bouwjaar 1935⁶. Dit pand is opgebouwd uit enkelsteens bakstenen muren en een mansardedak bedekt met dakpannen voorzien van enkele dakkapellen en dakramen. Bij de langshevels is een dakgootbekisting aanwezig langs de dakranden bij de kopgevels een houten dakoverstek.
- Een garage behorende bij het woonhuis, met bouwjaar 2006⁷. Dit pand is opgebouwd uit betonplaten en houten betimmering en heeft een zadeldak met golfplaten van zwart kunststof. Aan de zuidgevel van de garage zijn een kleine houten vleermuiskast en een nestkastje voor kleine zangvogels aanwezig.

⁴ <https://bagviewer.kadaster.nl/>

⁵ <https://bagviewer.kadaster.nl/>

⁶ <https://bagviewer.kadaster.nl/>

⁷ <https://bagviewer.kadaster.nl/>

- Een kleine kas behorende tot het woonhuis, met bouwjaar 2020⁸.
- Een halfopen schuur behorende tot het woonhuis, bouwjaar 1980⁹. Opgebouwd uit een houten constructie met een zadeldak met bitumen dakbedekking.
- Bakstenen trafohuisje aan de Molenstraat 230b, met bouwjaar 1960¹⁰. Dit heeft een plat dak met bitumen dakbedekking.
- Een tweede bakstenen trafohuisje met bouwjaar 2020¹¹, ten oosten van de Panoramazaal. Dit huisje heeft een plat dak bedekt met dakgrind.
- Verder bestaat de entreezone uit diverse parkeerterreinen met asfalt- en klinkerbestrating.
- Verlichting is aanwezig in de vorm van straatlantaarns, armaturen en plaatselijke gevelverlichting.
- Ten zuiden en oosten van het woonhuis bevindt zich een tuin met veel groen in de vorm van sierplanten, gazons, hagen en kleine bomen. In de bomen zijn geen holtes of grote nesten aanwezig.

2.2.2 Ambachteneiland

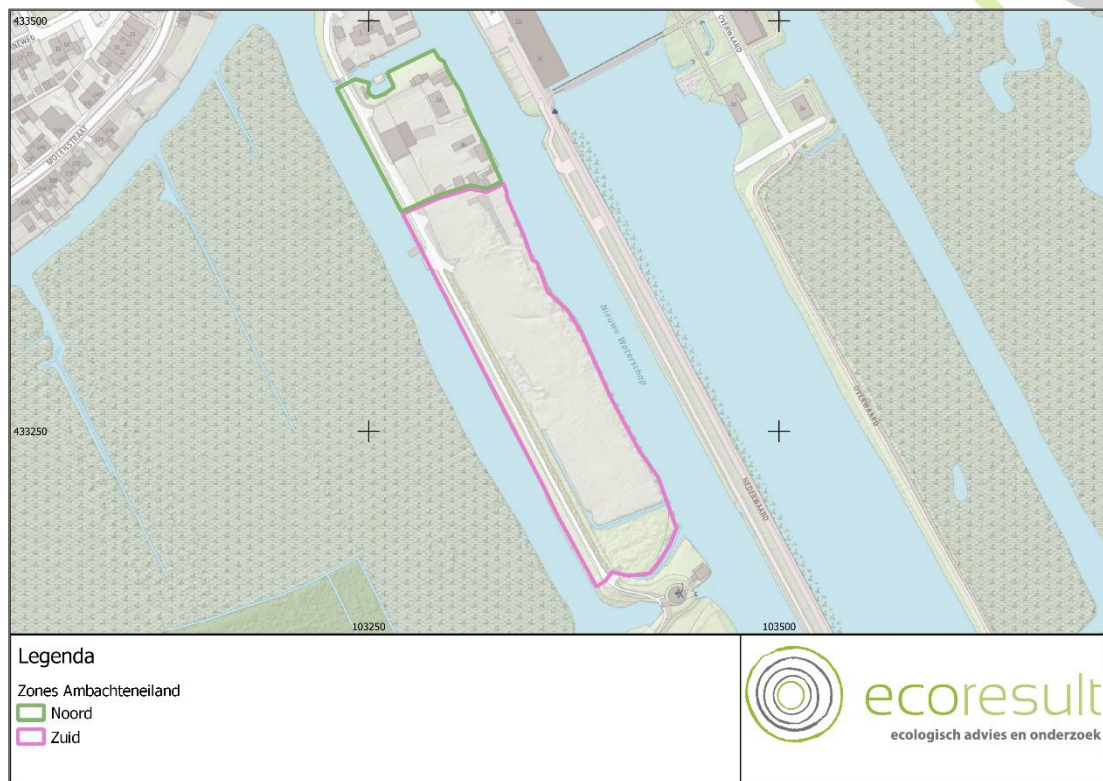
- Het Ambachteneiland is een eiland omringd door polderwatergangen. Langs de westzijde loopt een smalle, geasfalteerde weg.
- Het Ambachteneiland is op te delen in twee delen, een noordelijk deel en een zuidelijk deel (zie Figuur 5).
- Op het noordelijk deel bevinden zich woonhuizen, bedrijfspanden en een opslag van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk. Op dit deel vinden geen werkzaamheden plaats en dit zal daarom verder buiten beschouwing worden gelaten.
- Het zuidelijk deel bestaat uit een werkterrein, grotendeels zonder verharding. Dit wordt voornamelijk gebruikt voor de opslag van diverse werktuigen en materialen.
- Op het noordelijk deel van dit terrein zijn o.a. enkele zeecontainers en andere (tijdelijke) opslagruimtes aanwezig, gemaakt van metaal of kunststof.
- Aan de noordoostzijde bevindt zich een gazon langs de watergang.
- Op het midden van het terrein bevinden zich diverse hopen snoei- en maaiafval van met name wilgentenen en riet. Ook is er een grondhoop aanwezig.
- Langs de oevers is beplanting aanwezig in de vorm van knotwilgen, struikgewas met o.a. braamstruiken en diverse jonge bomen. Op de meest zuidelijke punt van het eiland is gras en rietbeplanting aanwezig, welke ten tijde van het veldbezoek recent gemaaid was.
- In het noordelijk deel van het Ambachteneiland is verlichting aanwezig in de vorm van armaturen en plaatselijke gevelverlichting. Op het zuidelijk deel is verlichting afwezig.

⁸ <https://bagviewer.kadaster.nl>

⁹ <https://bagviewer.kadaster.nl>

¹⁰ <https://bagviewer.kadaster.nl>

¹¹ <https://bagviewer.kadaster.nl>

Figuur 5: De zoneverdeling binnen deelgebied Ambachteneiland. Kaartbron: OpenTopo

2.2.3 Molenkade

- De Molenkade betreft de weg die vanaf de entreezone naar het zuiden loopt en vervolgens overgaat in een fiets-/wandelpad tussen de Nieuwe Waterschap en de Groote- of Achterwaterschap. Ook de Molenkade is op te delen in vier onderdelen: de entree, het bezoekerscentrum, het gescheiden fiets-/wandelpad en het gecombineerde fiets-/wandelpad (zie Figuur 6).
- De entree betreft een met asfalt verharde toegangsweg vanaf de entreezone, langs het J.U. Smitgemaal tot het bezoekerscentrum.
- Ter hoogte van het bezoekerscentrum eindigt de autoweg in een parkeerterrein en loopt naar het zuiden over in het fiets-/wandelpad.
- Net ten noorden van het J.U. Smitgemaal zijn tevens enkele parkeerplaatsen aanwezig.
- Aan weerszijden van de parkeerplaats bevinden zich enkele kleine sierbomen, zonder zichtbare holtes of scheuren.
- Ten oosten is een brede rietkraag aanwezig, welke ten tijde van het veldbezoek grotendeels recent gemaaid was.
- Langs de westzijde van het parkeerterrein voor het bezoekerscentrum is een rij knotwilgen aanwezig langs de oever.
- Ter hoogte van het bezoekerscentrum bevindt zich ten westen een aanlegsteiger voor boten.

Figuur 6: De verschillende onderdelen van deelgebied Molenkade. Kaartbron: OpenTopo

- Het bezoekerscentrum met bouwjaar 2019¹² is gebouwd op palen boven het water langs de oostelijke oever en is volledig opgetrokken uit metaal en glas.

- Ten zuiden van het bezoekerscentrum zijn een gescheiden fietspad en wandelpad aanwezig, met daartussen een berm met grassen.
- Zowel aan de west- als oostzijde bevindt zich een brede rietkraag langs de oevers van de watergangen.
- Verder naar het zuiden gaat het wandelpad over in het fietspad tot een gecombineerd fiets-/wandelpad, waardoor hier aan de westzijde een nog bredere rietkraag loopt.
- Bij de entree van de Molenkade is verlichting aanwezig in de vorm van straatlantaarns. Verlichting is afwezig langs het fiets- en wandelpad.

2.2.4 Omgeving van plangebied

- Ten noorden van het plangebied bevindt zich een dijk met een doorgaande weg. Verder ten noorden bevindt zich de aanlegsteiger van de Waterbus en de rivier de Lek.
- Ten westen, zuiden en oosten van het plangebied bevinden zich natuurterreinen, behorende tot Natura-2000 gebied Boezems Kinderdijk. Dit betreft o.a. diverse watergangen, riet- en graslanden en moerasgebieden.
- Ten westen van de Entreezone zijn diverse woonhuizen en bijbehorende tuinen aanwezig.
- De woonhuizen in de omgeving van het plangebied hebben in de meeste gevallen een dakpannen dak en bakstenen buitenmuren. Verder bevinden zich in de tuinen verschillende houten schuren.

2.3 Geplande ingrepen

2.3.1 Omschrijving werkzaamheden

2.3.1.1 Lekdijk

De werkzaamheden betreffen:

- Het herinrichten van de verkeerssituatie op de Lekdijk.
- Vernieuwen van de aanlegsteiger van het Driehoeksveer.
- De nieuwe aanlegsteiger wordt voorzien van een tweede verbinding met de Entreezone.

2.3.1.2 Entreezone

- De sloop van de Panoramazaal, het woonhuis en bijbehorende opstallen.
- De sloop van de bijgebouwen en overkapping van het Waardhuis.
- Het waardhuis zelf blijft behouden.
- De bouw van een nieuw ontvangstgebouw op de locatie van de Panoramazaal
- De bouw van een nieuw horecagebouw op de locatie van de huidige bijgebouwen van het Waardhuis.
- De bouw van een nieuwe schuur met kantoorruimte en fietsenstalling op de locatie van het woonhuis.
- Het herinrichten van de infrastructuur van de entree.

¹² <https://bagviewer.kadaster.nl/>

2.3.1.3 Ambachteneiland

- Het realiseren van een nieuwe kantoorruimte en opslagruimte in het noordelijk deel van de zuidzone van het ambachteneiland.
- Het realiseren van een rietsnijder experience op één van drie mogelijke locaties op het ambachteneiland, met een pontje naar de Molenkade.

2.3.1.4 Molenkade

- Herindeling van de entree van de molenkade
- Functieverandering van het bezoekerscentrum
- Aanleg van een terras voor het bezoekerscentrum.
- Het doortrekken van het gescheiden wandelpad naar het zuiden tot aan de brug naar de Blokweerschekade

2.3.2 Methode uitvoering: materieel en werkwijze

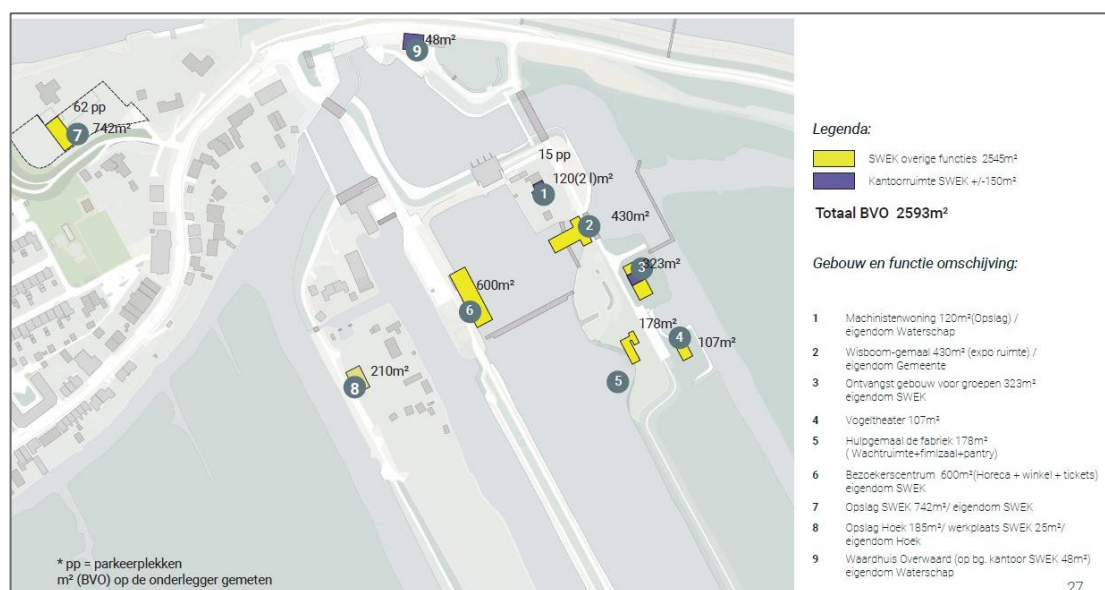
De werkzaamheden zullen gefaseerd worden uitgevoerd. De exacte planning en de daarbij behorende fasering alsmede materieel en werkwijze zijn op dit moment nog niet bekend.

2.3.3 Werkplanning, werktijden en realisatieperiode

Een gedetailleerde planning is nog niet beschikbaar. Een doorlooptijd van de werkzaamheden is nog niet bekend. Het voornemen is de werkzaamheden te starten in 2025. De planning is deels afhankelijk van de conclusies uit voorliggende rapportage.

2.3.4 (Ontwerp)tekeningen

In Figuur 7 t/m Figuur 13 zijn diverse ontwerptekeningen weergegeven van de huidige (Figuur 7) en toekomstige situatie (Figuur 8 t/m Figuur 13)

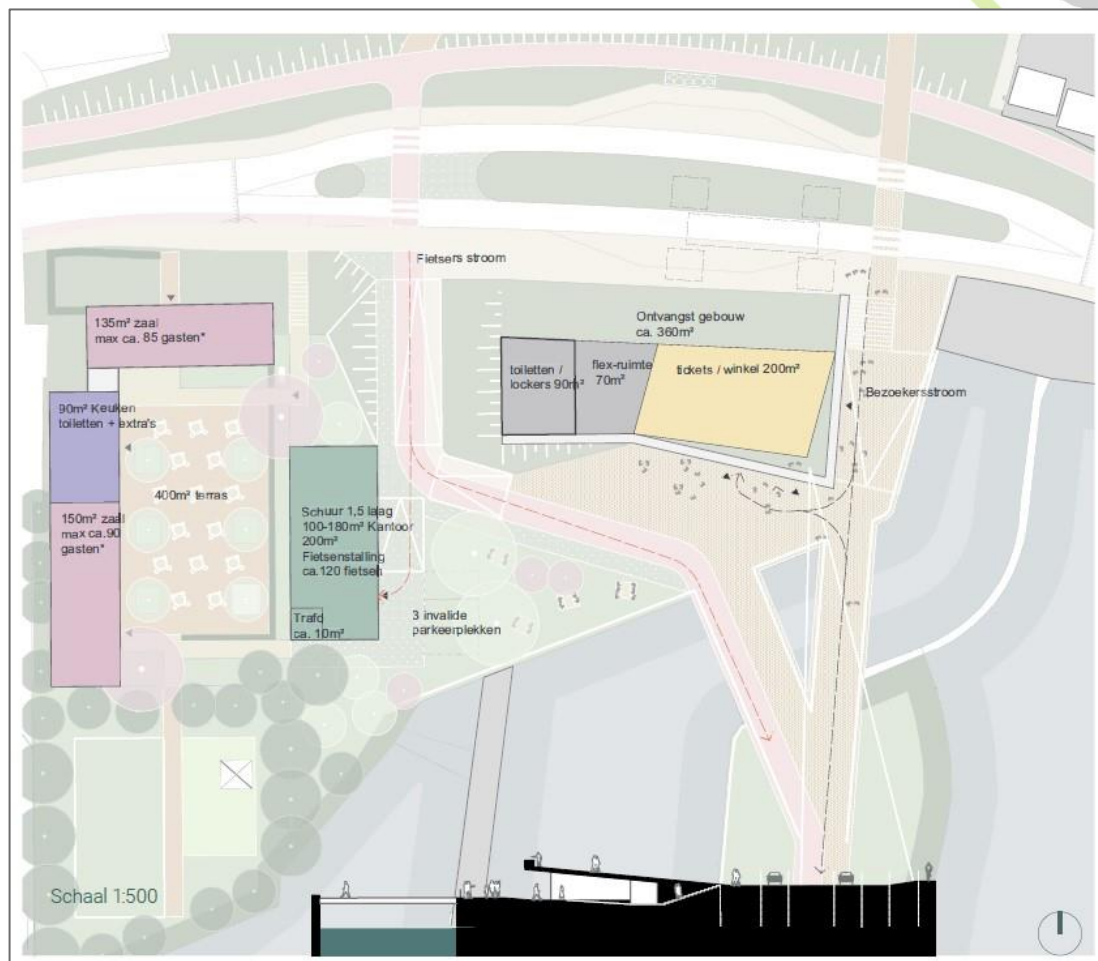
Figuur 7: huidige situatie van het plangebied en de opstallen van de Stichting Werelderfgoed Kinderdijk (SWEK). Bron: SVP Architectuur en Stedenbouw & Bosch Slabbers.

Figuur 8: Ontwerptekening van de nieuwe situatie van het plangebied. Hierop zijn de nieuwe panden en de beoogde herinrichting van de infrastructuur zichtbaar. Bron: SVP Architectuur en Stedenbouw & Bosch Slabbers.

Figuur 9: Impressie van de nieuwe verkeerssituatie aan de Lekdijk en de Entreezone. Bron: SVP Architectuur en Stedenbouw & Bosch Slabbers.

Figuur 10: Detail van de beoogde nieuwe situatie van de Entreezone. Te zien zijn de herinrichting van de infrastructuur en de nieuw te realiseren gebouwen. Aan de onderzijde is een dwarsdoorsnede van het ontvangstgebouw te zien. Bron: SVP Architectuur en Stedenbouw & Bosch Slabbers.

Programma SWEK op Ambachteiland

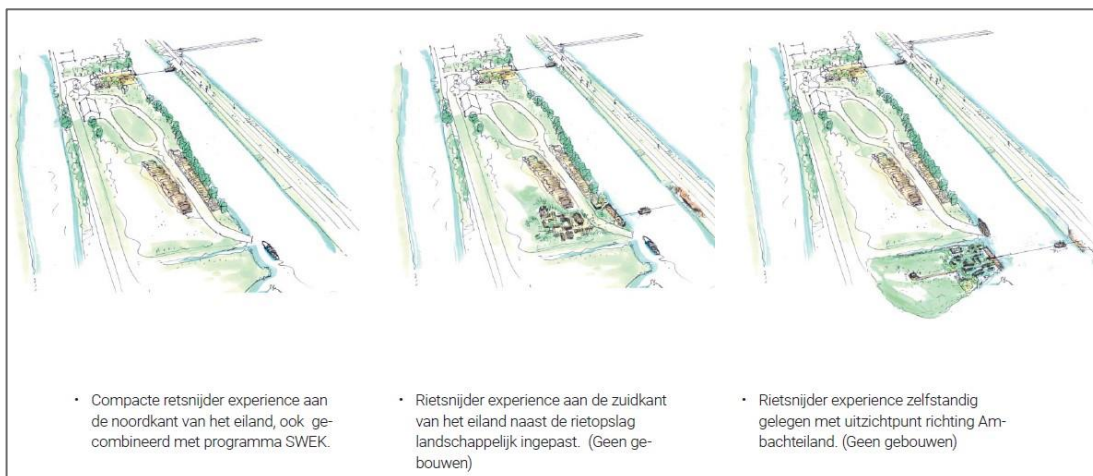
Sfeerreferenties kantoorruimte SWEK

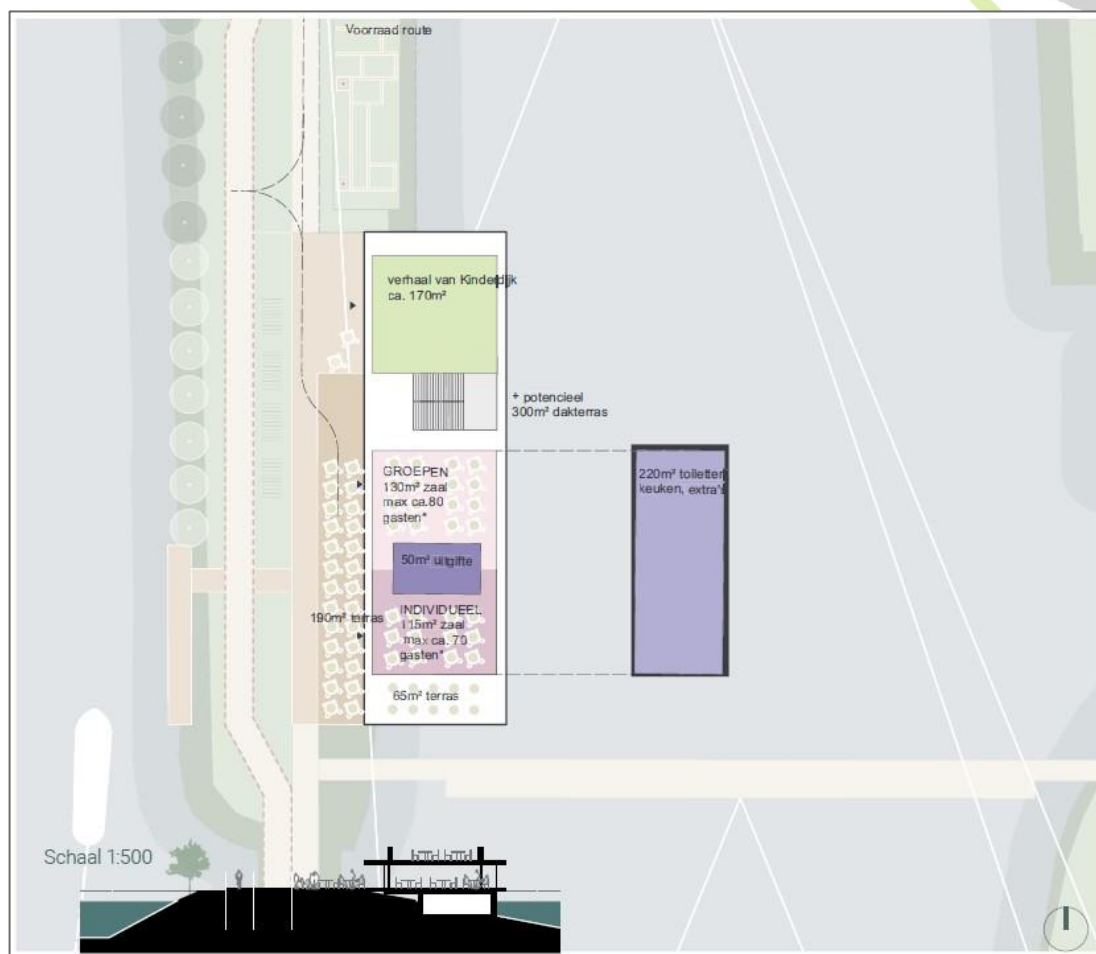
Sfeerreferentie werkschuur

Figuur 11: Detail van de beoogde nieuwbouw op het Ambachteneiland. Bron: SVP Architectuur en Stedenbouw & Bosch Slabbers.

Figuur 12: Impressie van de drie mogelijke locaties van de rietsnijder experience op het Ambachteneiland. Bron: SVP Architectuur en Stedenbouw & Bosch Slabbers.

Figuur 13: Detail van de beoogde plannen voor de herindeling ter hoogte van het bezoekerscentrum. Linksonder is een dwarsdoorsnede van de situatie te zien. Bron: opdrachtgever.

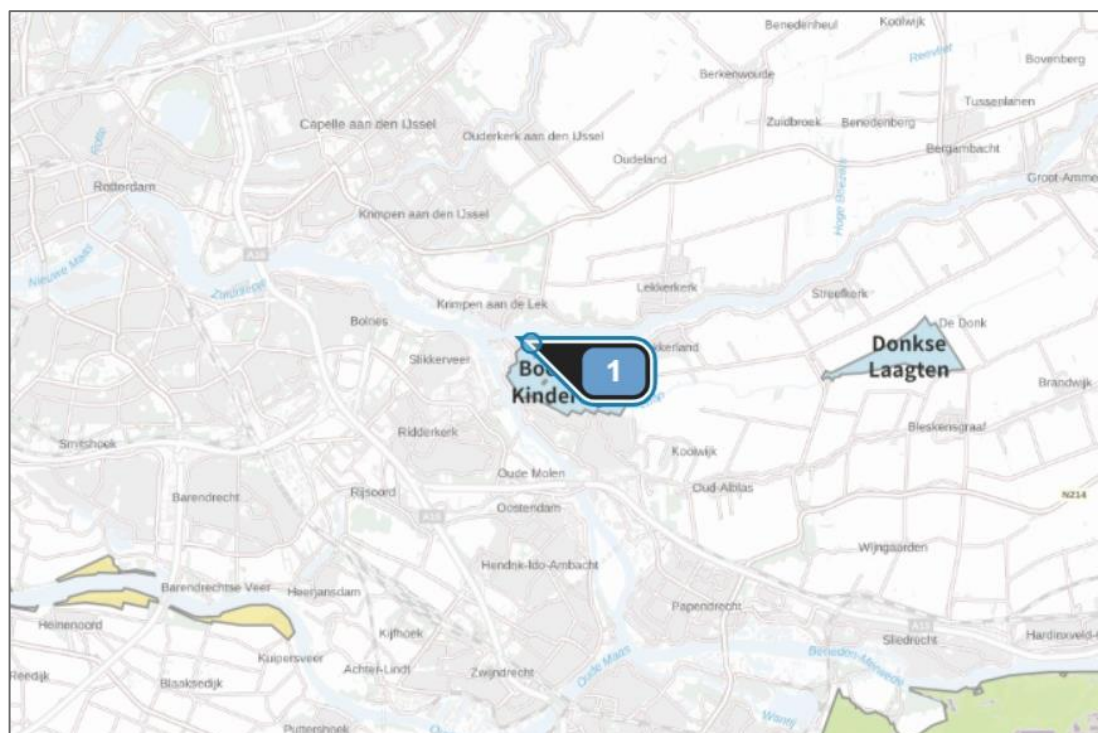
3 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

3.1 Wet natuurbescherming

3.1.1 Natura 2000

3.1.1.1 Algemeen

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen in Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk (zie Figuur 14 en Figuur 15). De deelgebieden Entreezone en Ambachteneiland grenzen aan dit gebied en het zuidelijk deel van de Molenkade is onderdeel van dit Natura-2000 gebied (Zie Figuur 16). Dit gebied heeft geen stikstofgevoelige habitats. Op grotere afstand liggen Donkse Laagten (ca. 7 km), Oude Maas (ca. 8 km) en De Biesbosch (ca. 10 km). De Biesbosch is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitats. Dit gebied bevindt zich op 10,0 kilometer ten zuidoosten van het plangebied.

Figuur 14: Plangebied Entreezone Kinderdijk (blauwe speld) en de nabijgelegen Natura 2000 gebieden Boezems Kinderdijk en Donkse Laagten (blauw), Oude Maas (geel), De Biesbosch (groen) en stikstofgevoelige habitats (paars). Bron: AERIUS 2022

3.1.1.2 Stikstof

In de aanlegfase zal er gebruik gemaakt worden van machines die stikstof uitstoten. Ook zal er sprake zijn van bouwverkeer ten bate van dit project. Als gevolg hiervan zijn stikstofdepositie op nabijgelegen stikstofgevoelige habitats in de omgeving en daarbij behorende negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten. Een nadere beoordeling van de aanlegfase middels de AERIUS-berekening is derhalve nodig.

In de gebruiksfase zal er uitgegaan worden van gasvrije bebouwing (geen stikstofdepositie als gevolg van gasverbranding in de gebouwen zelf), maar het gebruik van het plangebied zal wel veranderen. De herinrichting van de Entreezone zal mogelijk leiden tot een grotere toestroom van toeristen met een verhoogde stikstofdepositie op het stikstofgevoelige Natura 2000-gebied de Biesbosch tot gevolg. Een nadere beoordeling van de gebruiksfase middels de AERIUS-berekening is derhalve nodig.

3.1.1.3 Overige verstoringvormen

Het plangebied is gelegen op de grens van en gedeeltelijk binnen het Natura 2000-gebied Kinderdijk (Zie Figuur 15 en Figuur 16). Deelgebieden Entreezone en Ambachteneiland grenzen direct aan het Natura 2000-gebied en het zuidelijk deel van de Molenkade is gelegen binnen de begrenzing van het Natura 2000-gebied.

Dit Natura 2000-gebied met een oppervlakte van ca. 332 ha omvat boezems bestaande uit open water, riet- en zeggenmoerassen, ruigten, grienden, struwelen en boezemkaden, alsmede polders bestaande uit wei- en hooilanden, doorsneden door sloten¹³. Boezems Kinderdijk is belangrijk broedgebied voor vogels van rietmoeras, zoals snor en purperreiger en van soorten van geïnundeerde kruidenvegetaties zoals porseleinhoen¹⁴. Ook is het belangrijk overwinteringsgebied voor niet- broedvogels als smient, kraakeend en slobbeend. Tevens is het van belang als broedgebied van zwarte stern.

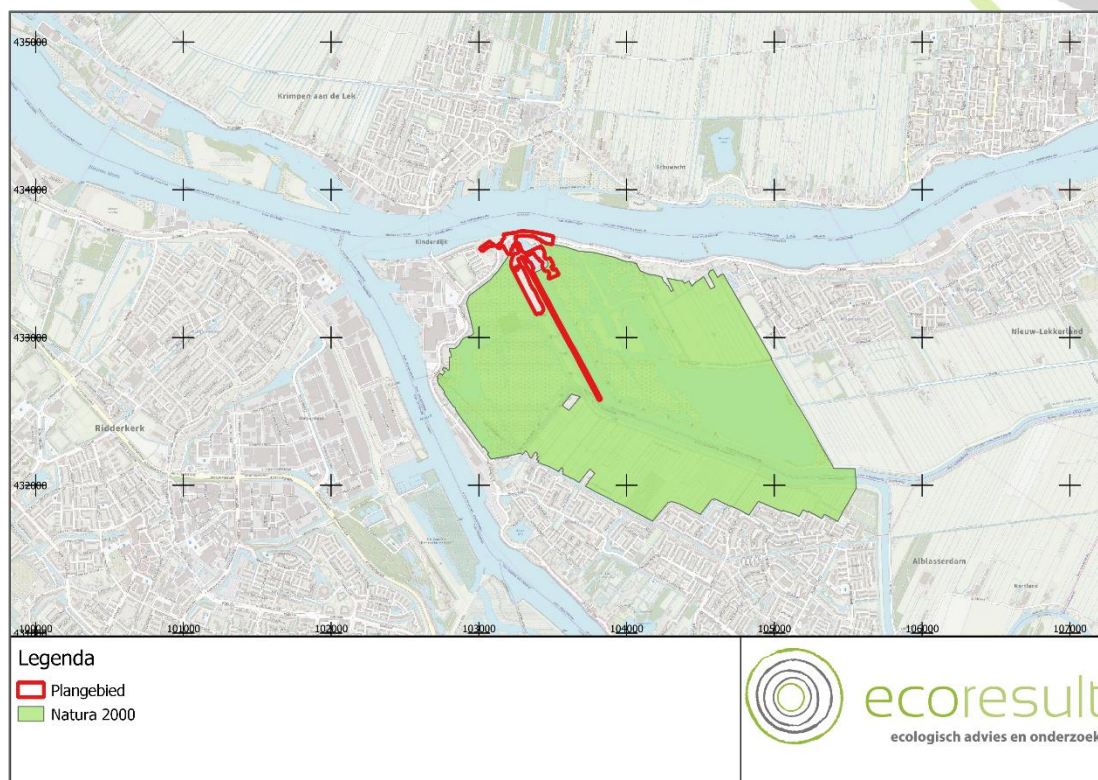
Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk is niet aangewezen voor habitattypen, maar wel voor de broedvogelsoorten purperreiger, porseleinhoen, zwarte stern en snor en de niet-broedvogelsoorten smient, kraakeend en slobbeend¹⁵ (zie Figuur 17). Gezien de ligging van het plangebied direct grenzend aan en deels binnen het Natura 2000-gebied, zijn negatieve effecten als gevolg van verstoringvormen zoals geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of optische verstoring door menselijke aanwezigheid niet op voorhand uit te sluiten¹⁶. Daarom is een Voortoets noodzakelijk om mogelijke effecten van de werkzaamheden in de deelgebieden Entreezone, Ambachteneiland en Molenkade te toetsen aan de instandhoudingsdoelstelling van de (niet-) broedvogels waarvoor het Natura 2000-gebied is aangewezen.

¹³ <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/boezems-kinderdijk>

¹⁴ <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/boezems-kinderdijk>

¹⁵ <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/boezems-kinderdijk>

¹⁶ <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorsoortenappl2016.aspx?subj=soorten>

Figuur 15: Ligging van het plangebied ten opzichte van het nabijgelegen Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk. Kaartbron: OpenTopo.

Figuur 16: Detail van de ligging van het plangebied en de deelgebieden ten opzichte van Natura2000-gebied Boezems Kinderdijk. Kaartbron: OpenTopo

Broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Aantal broedparen ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A029 - Purperreiger	definitief	75	=	=	B2	
A119 - Porseleinhoen	definitief	1	=	=	C	
A197 - Zwarte stern	definitief	40	>	>	C	
A292 - Snor	definitief	9	=	=	C	4.06,W

Niet-broedvogels

Soort ?	Status doel ?	Populatie ?	Populatie waarde ?	Instandhoudingsdoelstelling ?	Omvang leefgebied ?	Kwaliteit leefgebied ?	Relatieve bijdrage ?	Kernopgaven ?
A050 - Smient	definitief	3700	maximum	Slaap- en rustplaats en foerageergebied	=	=		
A051 - Krakeend	definitief	90	maximum	Foerageergebied	=	=		
A056 - Slobbeend	definitief	30	maximum	Foerageergebied	=	=		

Figuur 17: Habitattypen, habitatsoorten en vogels waarvoor Boezems Kinderdijk is aangewezen als Natura 2000-gebied. Bron: <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/boezems-kinderdijk/boezems-kinderdijk-doelstelling>

3.2 Omgevingsverordening Zuid-Holland

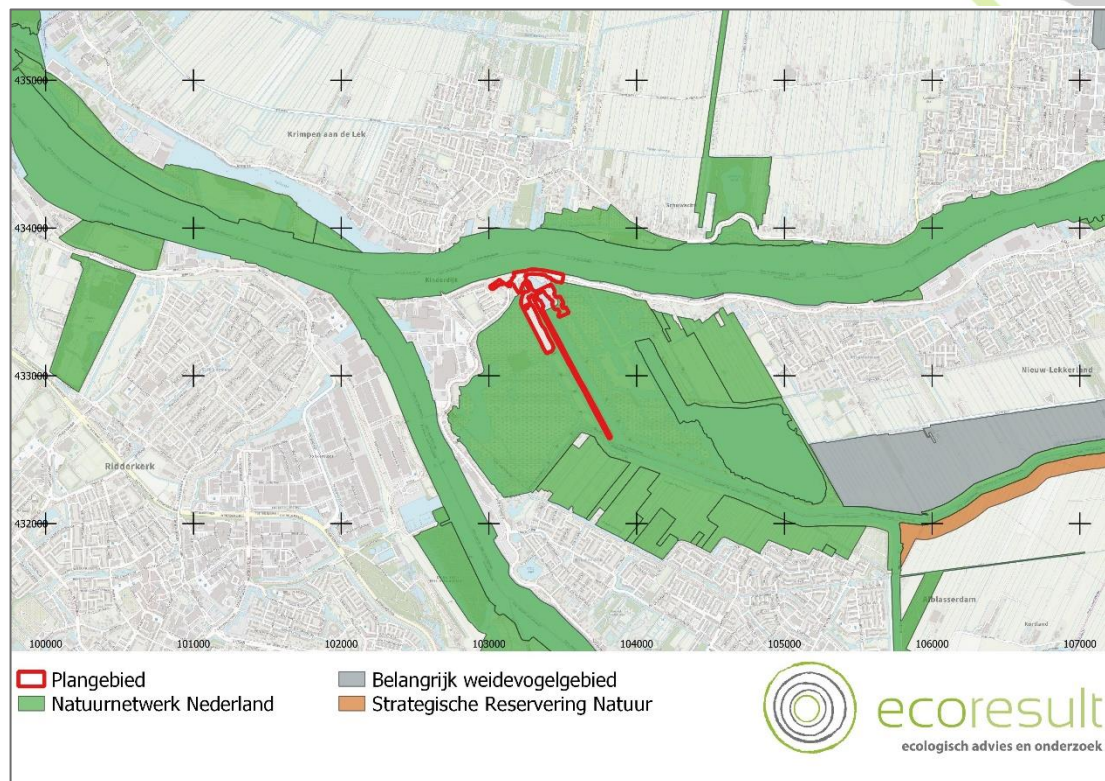
3.2.1 Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen in Boezems Kinderdijk, onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN)¹⁷, zie Figuur 18. De werkzaamheden in deelgebied Entreezone vinden echter niet plaats binnen het deel wat is aangewezen als onderdeel van het NNN. Omdat in de provincie Zuid-Holland geen rekening gehouden hoeft te worden met externe effecten op NNN-gebied is aanvullend onderzoek of een vergunning voor de werkzaamheden in deelgebied Entreezone niet nodig.

Een deel van de werkzaamheden in deelgebieden Lekdijk (vernieuwing aanlegsteiger Driehoeksveer), Ambachteneiland (de oversteek van Rietsnijder experience naar Molenkade) en Molenkade (het doortrekken van het separaat wandelpad) vindt plaats binnen de begrenzing van het NNN. De Molenkade valt binnen de Ambitiekaart en heeft beheertype N05.03 Veenmoeras aangewezen¹⁸. Met het doortrekken van het wandelpad zal een deel van dit gebied worden weggenomen. Hierdoor is mogelijk sprake van een (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN-gebied. Nader onderzoek in de vorm van een "Nee, tenzij"-toets is noodzakelijk om de effecten nader te toetsen en mogelijk dient een vergunning in het kader van de Omgevingsverordening Zuid-Holland te worden aangevraagd.

¹⁷ <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624ef2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>

¹⁸ <https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>

Figuur 18: Ligging plangebied ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland. Bron data natuurgebieden: <https://pzh.maps.arcgis.com>. Kaartbron: OpenTopo.

3.2.2 Belangrijk weidevogelgebied

Het plangebied is niet gelegen in een Belangrijk weidevogelgebied. Polder Nieuw Lekkerland tussen Alblasserdam en Nieuw-Lekkerland, op een afstand van ten minste 1,3 km ten oosten van het plangebied, zijn bestemd als 'Belangrijk weidevogelgebied'. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk.

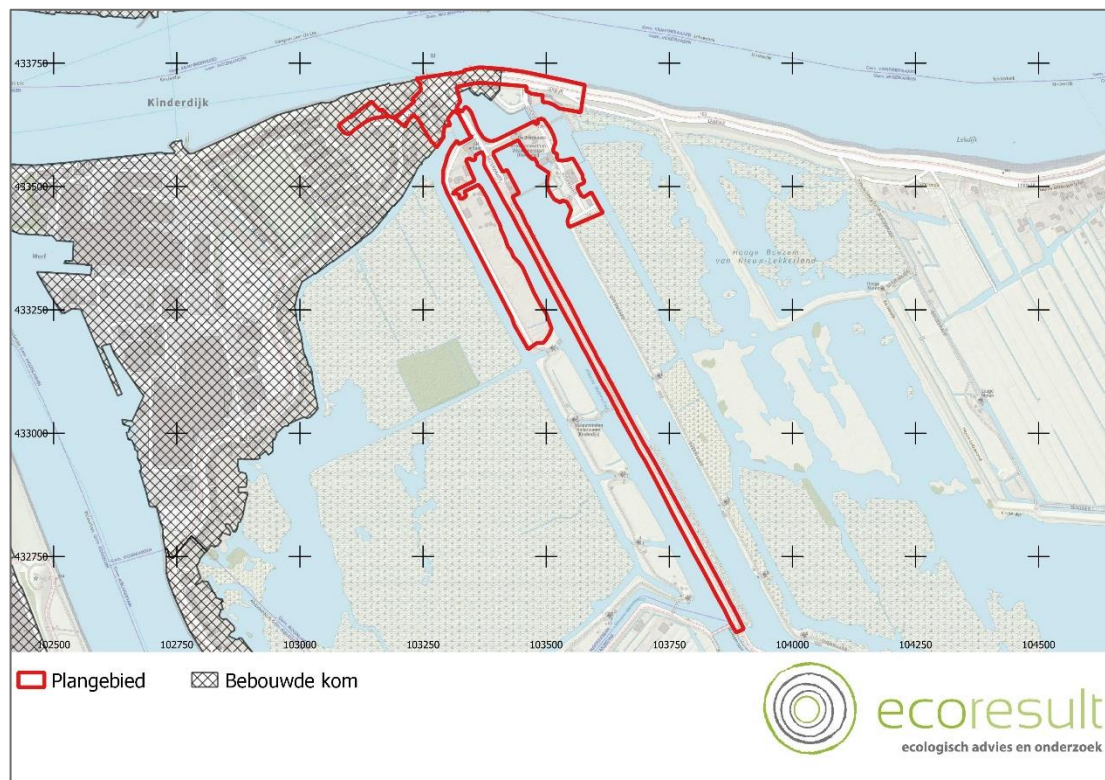
3.2.3 Strategische reservering natuur

Dichtstbijzijnde gebieden die aangewezen zijn voor Strategische reservering natuur betreft de Groote- of Achterwaterschap, tussen de Kortlandsche kade en de Zijdeweg, op een afstand van ten minste 2,0 kilometer ten oosten van het plangebied. Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op bovengenoemd gebied. Nader (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. De Omgevingsverordening Zuid-Holland wordt niet overtreden.

4 Beschermde houtopstanden

4.1 Wet natuurbescherming

Het plangebied bevindt zich deels binnen en deels buiten de bebouwde kom van Kinderdijk (zie Figuur 19) is bij de beoogde werkzaamheden geen sprake van het kappen van houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen, daardoor is de Wet natuurbescherming, onderdeel houtopstanden niet van toepassing.

Figuur 19: Ligging van het plangebied Entreezone Kinderdijk ten opzichte van de bebouwde kom van Kinderdijk. Kaartbron: OpenTopo..

4.2 Omgevingsvergunning

Wellicht is voor het verwijderen van enkele bomen wel een omgevingsvergunning activiteit kappen van de gemeente nodig. In de bomenverordening van uw gemeente ligt vast voor welke houtopstanden deze vergunning nodig is.

5 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

5.1 Soorten Vogelrichtlijn

5.1.1 Bronnenonderzoek

5.1.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 1: Waargenomen vogels met jaarrond beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd op 13-01-2021.

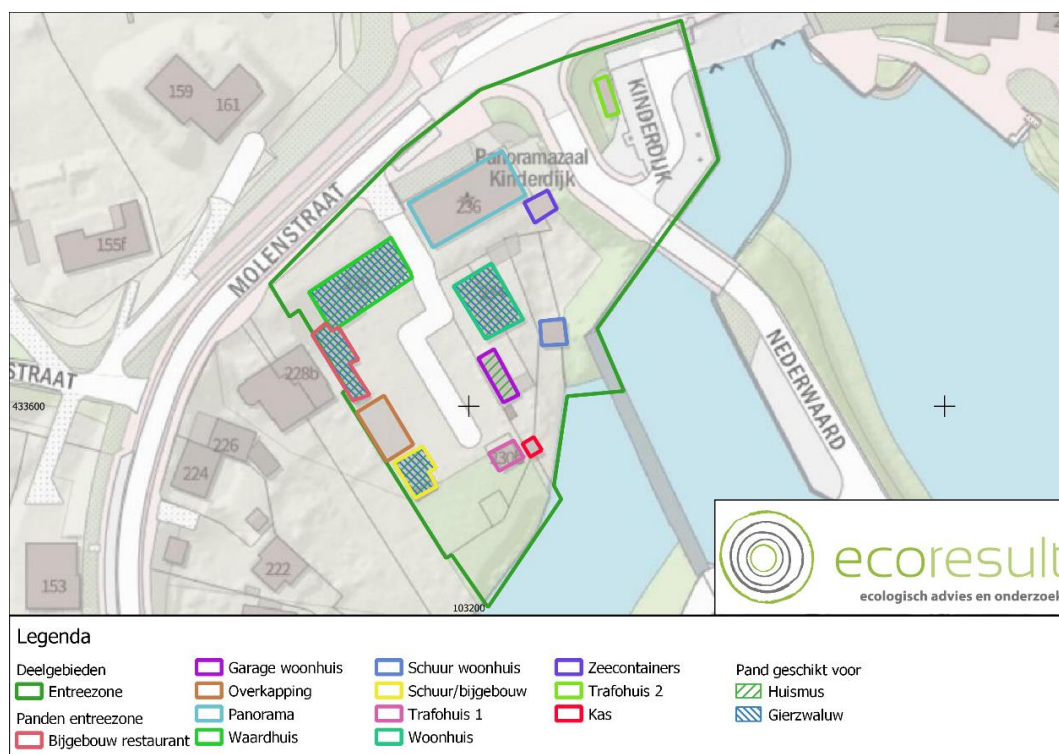
Soort	Beschermingscategorie
Boomvalk	Categorie 4
Buizerd	Categorie 4
Gierzwaluw	Categorie 2
Grote gele kwikstaart	Categorie 3
Havik	Categorie 4
Huismus	Categorie 2
Kerkuil	Categorie 3
Ooievaar	Categorie 3
Ransuil	Categorie 4
Roek	Categorie 2
Slechtvalk	Categorie 3
Sperwer	Categorie 4
Stenuil	Categorie 1
Categorie 1: Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.	
Categorie 2: Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing.	
Categorie 3: Nesten van vogels (niet-koloniebroeders), die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing.	
Categorie 4: Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.	

5.1.2 Verkennend veldonderzoek

Een deel van het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen. Voor zowel huismus als gierzwaluw zijn mogelijkheden in de bebouwing in de Entreezone om vaste rust en verblijfplaatsen te herbergen. De bebouwing met pannendaken zijn geschikt voor zowel huismus en gierzwaluw. Huismus kan tot broeden komen onder de pannendaken van het woonhuis (zie Figuur 20), onder de golfplaten van de garage en de pannendaken van het waardhuis en de bijgebouwen behorend bij het waardhuis, met uitzondering van de overkapping met plat dak (zie Figuur 21). Tijdens het veldbezoek werden geen huismussen waargenomen maar waarnemingen van huismussen in de directe omgeving zijn bekend (NDFF en waarneming.nl). de kantpannen op de kopgevels en mogelijk ruimtes bij dakkapellen en loodflappen bij deze gebouwen bieden geschikte ruimtes. gierzwaluw kan op deze plekken geschikte nestplaatsen vinden. Ook het woonhuis in het noordelijk deel van het Ambachteneiland is geschikt voor deze soorten. Woningen net buiten het plangebied met dakpannen daken zijn tevens geschikt voor deze soorten.

Figuur 20: De ruimte tussen de golfplaten en het dakbeschot van de garage van het woonhuis is geschikt als nestplaats van huismus. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Figuur 21: De geschiktheid van de bebouwing binnen deelgebied Entreezone voor huismus en/of gierzwaluw. kaartbron: OpenTopo.

Functioneel leefgebied voor huismus is aanwezig binnen en grenzend aan het plangebied. De groene tuinen van de woonhuizen (zie Figuur 22) bieden mogelijk essentieel functioneel leefgebied in de vorm van schuil- slaap en foerageerplaatsen.

Figuur 22: Potentieel essentieel functioneel leefgebied van huismus in de tuinen van het woonhuis in de Entreezone. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Voor uilensoorten zoals kerkuil en steenuil herbergt het plangebied geen geschikte broedplaatsen (geen steenuil- en kerkuilnestkasten aanwezig). Voor oehoe en ooievaar zijn geen geschikte plekken in het plangebied aanwezig. Nestkasten, nestpalen en ooievaarsnesten zijn afwezig binnen het plangebied. In de tuin van het woonhuis op het noordelijk deel van het Ambachteneiland, waar geen werkzaamheden plaats zullen vinden, bevindt zich een nestpaal voor ooievaar. Deze is echter zichtbaar niet in gebruik (er is geen nestmateriaal aanwezig; zie Figuur 23). Ook zijn er in zowel de NDFF als op waarneming.nl geen waarnemingen van ooievaars op de nestpaal bekend. Voor slechtvalk is het plangebied ongeschikt. De bebouwing is voor deze soort te laag en er bevinden zich in het plangebied geen nestkasten gericht op deze soort. Nestplaatsen van grote gele kwikstaart bevinden zich vaak onder bruggetjes of duikers nabij snelstromende watergangen¹⁹. De kademuren en bruggen in de entreezone bevatten geen geschikte richels of nissen voor grote gele kwikstaart om een nest te herbergen. Een foeragerende vogel in het winterhalfjaar, wanneer deze soort een algemene wintergast is in West-Nederland in het plangebied kan niet worden uitgesloten.

¹⁹ de Boer, R., Bakker, G., Elzerman, S., & De Baerdemaeker, A. (2020). Broedgeval van grote gele kwikstaart in hartje Rotterdam. *Straatgras*, 32(1), 6-9.

Figuur 23: Nestpaal voor ooievaar in de tuin van het woonhuis op het noordelijk deel van het Ambachteneiland te zien is dat deze geen nestmateriaal bevat en dus (nog) niet in gebruik is door ooievaar. Op de achtergrond is te zien dat er momenteel werkzaamheden plaatsvinden aan het J.U. Smitgemaal. Foto: M.M. Bouwmeester.

Binnen de begrenzing van het plangebied zijn geen grote bomen of bosschages aanwezig. Wel zijn er diverse kleine bomen en struiken aanwezig. Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn in de bomen binnen en direct rondom het plangebied geen nesten waargenomen die kunnen dienen als vaste rust- en verblijfplaats van vogels met jaarrond beschermde nesten in bomen. Mede op basis hiervan kunnen vaste rust- verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van soorten als ransuil, boomvalk, buizerd, havik, sperwer en roek worden uitgesloten.

5.1.2.1 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten, zoals de spreeuw en eventueel boomkruiper, koolmees en pimpelmees. Er zijn geschikte invliegmogelijkheden onder de daken, maar ook in nestkasten aan gevels en schuren voor deze soorten (zogenaamde Categorie 5-soorten). De gebouwen met dakoverstekken en halfopen schuren zijn tevens geschikt voor huiswaluw en/of boerenwaluw. De directe omgeving van het plangebied is geschikt voor vogels met niet jaarrond beschermde nesten zoals ekster.

5.1.2.2 Algemene broedvogels

Het plangebied en directe omgeving is geschikt als voortplantingsplaats voor andere algemene broedvogels, zoals kauw, houtduif, Turkse tortel en merel. Algemene vogels kunnen ook tot broeden komen in bijvoorbeeld de hagen en bomen in de tuinen van de woonhuizen binnen het

plangebied. In de watergangen in en direct aangrenzend aan het plangebied kunnen ook vogels als kleine karekiet, rietgors, baardman of wilde eend tot broeden komen.

5.1.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.1.3.1 Jaarrond beschermde nesten

Potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van soorten met jaarrond beschermde nesten in bebouwing zijn in het plangebied aanwezig. Gierzwaluw en huismus kunnen in de daken van de bebouwing in de Entreezone tot broeden komen. Het woonhuis in het noordelijk deel van het Ambachteneiland is geschikt voor deze soorten. Hier vinden geen werkzaamheden plaats. Door de voorgenomen herinrichting van de Entreezone kunnen permanente schadelijke effecten optreden op eventueel aanwezige vaste rust- en verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van huismus en vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw. Verbodsbepalingen Art. 3.1 lid 2 (zie Tabel 8) van de Wnb kunnen worden overtreden. Nader veldonderzoek naar huismus en gierzwaluw is nodig om te bepalen of vaste rust- en verblijfplaatsen en/of essentieel functioneel leefgebied in het plangebied aanwezig zijn (zie Hoofdstuk 6)..

De Lekdijk, het zuidelijk deel van het Ambachteneiland en de Molenkade zijn ongeschikt voor huismus en gierzwaluw.

Het plangebied is voor overige soorten met jaarrond beschermde nesten ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek in deze deelgebieden is niet noodzakelijk

5.1.3.2 Niet jaarrond beschermde nesten

Het plangebied is potentieel geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen vogels met niet-jaarrond beschermde nesten zoals bijvoorbeeld huiszwaluw en boerenzwaluw (geen nestkommen waargenomen, maar er is potentie tot vestiging), koolmees en spreeuw.

Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie 5) zijn vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan en die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd. Categorie 5-soorten zijn wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. In dezen zijn er geen ecologische omstandigheden waardoor Categorie 5-soorten in het plangebied jaarrond beschermd dienen te zijn. Het betreft lokaal en regionaal algemene vogelsoorten, of er zijn in de directe omgeving voldoende geschikte structuren die als alternatief gebruikt kunnen worden. De staat van instandhouding van de genoemde soorten zal daarom niet in het geding worden.

Schadelijke effecten op bezette nesten van Categorie 5-soorten vogels door uitvoering van de werkzaamheden dienen echter wel te worden voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord). Voor maatregelen, zie Hoofdstuk 6.

5.1.3.3 Algemene vogels

Het plangebied en de directe omgeving van het plangebied zijn potentieel geschikt als voortplantingsplaats voor algemene vogels zoals kauw, houtduif en merel.

Nesten van algemene vogels vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de bescherming van de wet. Schadelijke effecten door uitvoering van de werkzaamheden op bezette nesten van algemene vogels dienen te worden voorkomen (in gebruik zijnde vogelnesten mogen in principe nooit worden verstoord). Voor maatregelen, zie Hoofdstuk 6.

5.2 Soorten Habitatrichtlijn

5.2.1 Bronnenonderzoek

5.2.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 2: Waargenomen Habitatrichtlijnsoorten in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Entreezone Kinderdijk. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 13-01-2021.

Soort	Soortgroep
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Laatvlieger	Zoogdieren - Vleermuizen
Meervleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Rosse vleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Watervleermuis	Zoogdieren - Vleermuizen
Bever	Zoogdieren - Overig
Noordse Woelmuis	Zoogdieren - Overig
Heikikker	Amfibieën
Kamsalamander	Amfibieën
Poelkikker	Amfibieën
Rugstreeppad	Amfibieën
Muurhagedis	Reptielen
Groene glazenmaker	Libellen
Gevlekte witsnuitlibel	Libellen
Rivierrombout	Libellen
Sierlijke witsnuitlibel	Libellen
Platte schijfhoren	Weekdieren
Zeggekorfslak	Weekdieren

5.2.2 Verkennend veldonderzoek

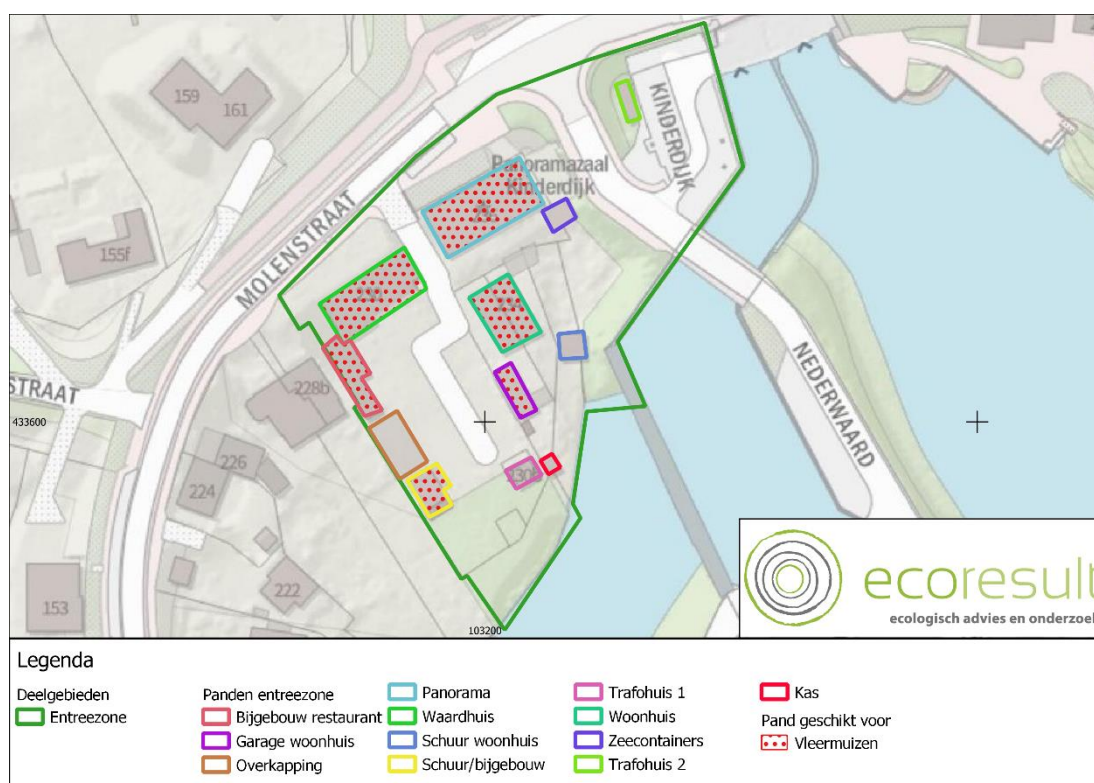
5.2.2.1 Vleermuizen

De bebouwing binnen het plangebied biedt potentie voor vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen. Vrijwel alle bebouwing in het plangebied bevat meerdere gaten en kieren zoals open stootvoegen, toegankelijke dilatatievoegen, ruimtes tussen gevels en dakgoten en ruimtes tussen gevels en kantpannen welke toegang geven tot de luchtsponw of de ruimte onder het dak waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Uitsluitend de overkapping achter het restaurant, de schuur van het woonhuis, de kas, de zeecontainers en de twee trafohuisjes zijn ongeschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen (zie Figuur 24). De verwachte soorten zijn gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis laatvlieger en meervleermuis. Het plangebied kan voor deze soorten potentieel een functie hebben als zomer-, kraam- en paar- en winterverblijfplaatsen (zie Tabel 3). Het laatste verblijftype (winterverblijfplaats) geldt voor enkele solitaire dieren. Massawinterverblijfplaatsen zijn in het plangebied uitgesloten door beperkte omvang, geringe hoogte en laag temperatuurregulerend vermogen van de bebouwing. Tweekleurige vleermuis wordt op basis van verspreidingsgegevens en zijn zeldzame karakter redelijkerwijs niet verwacht in het plangebied. De

soort wordt in Nederland voornamelijk in het late najaar (oktober-december), dat is het paar- en overwinteringsseizoen, aangetroffen. Deze soort lijkt een voorkeur te hebben voor hoogbouw als paarverblijfplaats. Dergelijke bebouwing is in het plangebied niet aanwezig.

De bebouwing rondom het plangebied is eveneens potentieel geschikt voor de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen in ruimtes onder dakpannen daken en open stootvoegen die toegang bieden tot de luchtpouw.

De bomen in het plangebied en in de achtertuinen van de woningen in het plangebied zijn ongeschikt voor boombewonende vleermuizen zoals ruige dwergvleermuis, watervleermuis en rosse vleermuis. De bomen zijn te klein en bevatten geen holten of scheuren welke door deze soorten gebruikt kunnen worden als vaste rust- en verblijfplaats.

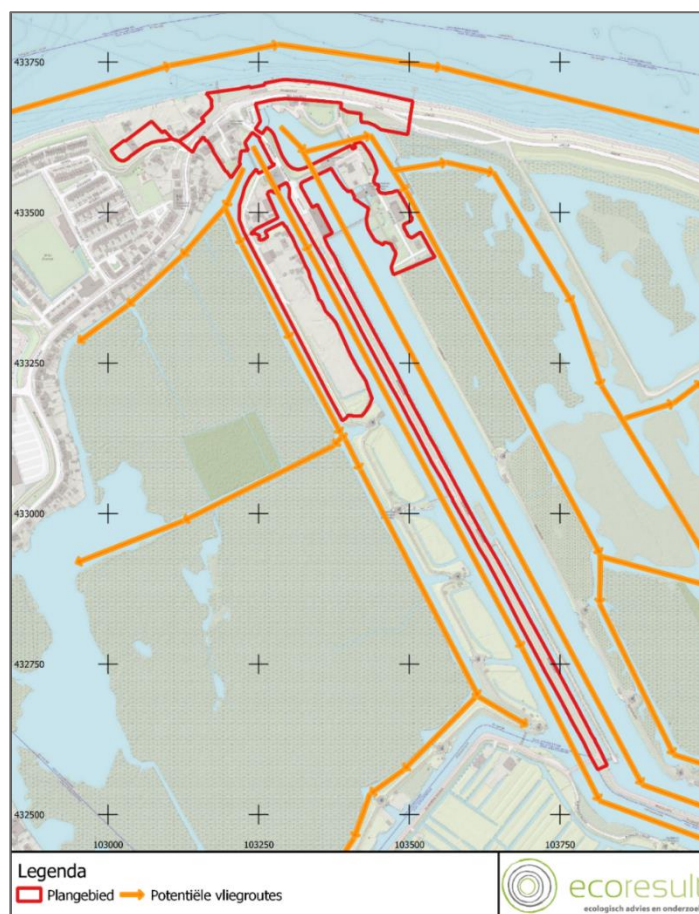
Figuur 24: Geschiktheid van de bebouwing binnen deelgebied Entreezone voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Kaartbron: Opentopo.

Tabel 3: De vleermuissoorten en bijbehorende ecologische functies die verwacht worden binnen en direct grenzend aan het plangebied Entreezone Kinderdijk.

Soort	Zomerverblijfplaats	Kraamverblijfplaats	Paarverblijfplaats	Winterverblijfplaats	Massawinter-verblijfplaats	Essentieel foerageergebied	Essentieel vliegroute
Gewone dwergvleermuis							
Ruige dwergvleermuis							

Kleine dwergvleermuis							
Gewone grootoorvleermuis							
Laatvlieger							
Meervleermuis							
Watervleermuis							

Het plangebied en de directe omgeving kan functioneren als leefgebied bestaande uit vliegroutes²⁰ en foerageergebied voor vleermuizen. Met name de rivier de Lek en de waterschappen die door- en langs het plangebied lopen kunnen dienen als vliegroute en foerageergebied van bovengenoemde vleermuissoorten, in het bijzonder de meervleermuis en de watervleermuis (zie Figuur 25). In de directe omgeving van het plangebied is derhalve mogelijk essentieel functioneel

Figuur 25: De watergangen rondom het plangebied bieden potentie voor vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Met oranje pijlen zijn de potentiële routes aangegeven. Kaartbron: OpenTopo.

leefgebied aanwezig.

²⁰ Een vliegroute is essentieel wanneer er geen goede alternatieve vliegroute is om vanuit de verblijfplaats het betreffende foerageergebied te bereiken dan wel dat er wel een alternatieve vliegroute is, maar het gebruik hiervan kost vergeleken met de originele vliegroute te veel energie (te ver omvliegen of te onbeschut). Een foerageergebied is van essentieel belang voor het functioneren van de verblijfplaats wanneer er geen alternatieve foerageergebieden zijn om de eventuele aantasting ervan op te vangen.

5.2.2.2 Overige zoogdieren

Bever komt voor in grote waterrijke gebieden met bosschages en wordt veelvuldig waargenomen in de wateren en natuurgebieden rondom het plangebied (NDFF-uitvoerportaal en NDFF). Binnen de deelgebieden met beoogde werkzaamheden zijn echter geen indicaties van burchten, holen of andere indicaties van vaste rust- of verblijfplaatsen aangetroffen. Vaste rust- en verblijfplaatsen van bever worden binnen het plangebied daarom uitgesloten. Een enkel passerend dier op het Ambachteneiland of langs de Molenkade kan niet worden uitgesloten.

Noordse woelmuis komt voor in rietland en moeras. Binnen Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk is een populatie van deze soort bekend ten zuidoosten van het plangebied²¹. Noordse woelmuis is een goede zwemmer en kan gemakkelijk (schier)eilandjes bereiken. Aanwezigheid van Noordse woelmuis in het plangebied is dan ook niet op voorhand uit te sluiten. De soort kan voorkomen in de rietkragen en overige ruigten langs de Molenkade en op het zuidelijke punt van het Ambachteneiland, welke matig geschikt zijn voor Noordse woelmuis.

5.2.2.3 Amfibieën en reptielen

Het plangebied is geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen en voortplantingsplaatsen van heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Geschikt voortplantingswater is aanwezig binnen het plangebied. De smalle watergangen op het zuidelijk deel van het Ambachteneiland zijn met name geschikt voor deze amfibieënsoorten. Ook kunnen zij overwinteren in de hopen snoei- en maaiafval alsmede de grondhopen die op het Ambachteneiland aanwezig zijn. De Alblasserwaard valt binnen het verspreidingsgebied van heikikker, poelkikker en rugstreeppad en er zijn diverse waarnemingen (NDFF-uitvoerportaal en waarneming.nl) van de soorten bekend in de polders in- en rondom het Natura 2000-gebied waarbinnen het plangebied is gelegen. Aanwezigheid van deze amfibieënsoorten is dus op voorhand niet uit te sluiten. De waarnemingen van kamsalamander in de omgeving van het plangebied betreffen waarnemingen van geïsoleerde uitgezette populaties in Ridderkerk en de Krimpenerwaard, beiden aan de overzijde van een grote rivier (respectievelijk de Noord en de Lek). Door deze barrière is het plangebied onmogelijk te bereiken voor deze soort en kan aanwezigheid op voorhand worden uitgesloten. Muurhagedis is een enkele keer waargenomen in een achtertuin in Alblisserdam. Dit betreft een uitgezet individu. Uitgezte individuen vallen niet onder de bescherming van de Wnb. Muurhagedis komt van nature in Nederland alleen voor in Maastricht en omgeving²². Aanwezigheid van een natuurlijke populatie van deze soort binnen het plangebied is op voorhand uitgesloten. Bovendien is het plangebied vanwege de vele waterbarrières en doorgaande wegen ook onbereikbaar voor dit uitgezette individu.

5.2.2.4 Dagvlinders en libellen

Libellen als groene glazenmaker, gevlekte witsnuitlibel en sierlijke witsnuitlibel zijn gebonden aan stilstaande wateren met krabbenscheervelden, een gevarieerde (drijvende) watervegetatie en

²¹ <https://www.hetkontakt.nl/alblasserwaard/213396/zeldzame-noordse-woelmuis-weer-aangetroffen-in-kinderdijk>

²² <https://www.ravon.nl/soorten/soortinformatie/muurhagedis>

schone, vegetatierijke vennen, plassen en dode rivierarmen²³. Hoewel de wateren in- en rondom het plangebied in theorie geschikt habitat vormen voor deze libellensoorten, zijn er geen waarnemingen bekend in de directe omgeving van het plangebied. Zowel gevlekte- en sierlijke witsnuitlibel zijn bekend uit het Reyerpark in Ridderkerk, op 3,7 km ten westen van het plangebied. Waarnemingen van sierlijke witsnuitlibel hebben betrekking op zwervende mannetjes uit het invasiejaar 2018^{24 25} en daardoor kan voortplanting van de soort in het plangebied redelijkerwijs worden uitgesloten. Ook in 2020 zijn sierlijke witsnuitlibellen (3 exemplaren) in Zuid-Holland vastgesteld, en ook toen betroffen dit enkel mannetjes²⁶. Waarnemingen van gevlekte witsnuitlibel hebben betrekking op incidentele waarnemingen in Zuid Holland, met pieken in 2018 (58 locaties)²⁷. In de jaren daarna gaat het om zeer lage aantallen individuen. Voortplanting van gevlekte witsnuitlibel kan op basis van deze informatie redelijkerwijs worden uitgesloten. Groene glazenmaker komt voor op ten minste 3,7 km ten noorden van het plangebied in de Krimpenerwaard. In de Alblasserwaard is de soort nooit aangetroffen²⁸. Vanwege de grote afstand tot bekende populaties en het gebrek aan waarnemingen in de directe omgeving van het plangebied kan aanwezigheid van deze libellensoorten op voorhand redelijkerwijs worden uitgesloten. Rivierrombout komt voor in de omgeving van het plangebied. Het larvenhabitat van deze soort bestaat uit zandige substraten in ondiepe, onbegroeide, stromingsluwe riviertrajecten. Uitsluipen wordt vooral op en langs zandstrandjes tussen kribvakken waargenomen²⁹ of op steenstort. Dit habitat is enkel aanwezig in de vorm van steenstort bij de aanlegsteiger van de waterbus. Enkel op deze locatie is er dus potentie voor voortplantingshabitat rivierrombout.

5.2.2.5 Weekdieren

Zeggekorfslak is een soort die voorkomt in de omgeving van het plangebied. Deze soort wordt meestal aangetroffen in oeverzones en moerassen, met name op zeggesoorten als moeraszegge, pluimzegge en liesgras, maar komt ook voor op riet³⁰. De rietkragen langs de Molenkade vormen geschikt habitat voor deze soort en aanwezigheid is dan ook niet op voorhand uit te sluiten. Ook platte schijfhoren is bekend voor te komen in de ondiepe poldersloten in de Alblasserwaard en komt voor schone, ondiepe wateren met een rijke (draadalg)vegetatie. Aanwezigheid in de watergangen in- en rondom het plangebied, met name de smallere sloten aan de zuidkant van het Ambachteneiland, kan niet op voorhand worden uitgesloten.

5.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.2.3.1 Vleermuizen

Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen (zie Tabel 3) van vleermuizen in gebouwen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, laatvlieger en

²³ www.vlinderstichting.nl

²⁴ Boerdemaeker A en Boer R. de 2018. Een spectaculaire invasie van witsnuitlibellen. *Straatgras*, 30 (1), 23

²⁵ Muusse, T. 2020. De libellen van Zuid-Holland. Studio RW. Dordrecht

²⁶ Muusse, T. 2020. De libellen van Zuid-Holland. Studio RW. Dordrecht

²⁷ Muusse, T. 2020. De libellen van Zuid-Holland. Studio RW. Dordrecht

²⁸ Muusse, T. 2020. De libellen van Zuid-Holland. Studio RW. Dordrecht

²⁹ <https://www.vlinderstichting.nl/libellen/overzicht-libellen/details-libel/rivierrombout>

³⁰ <https://www.anemoon.org/flora-en-fauna/soorteninformatie/soorten/id/826/platte-schijfhoren>

meervleermuis) is in deelgebied Entreezone binnen het plangebied niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen verblijfplaatsen in de spouw of het dak van een aantal panden in dit deelgebied. De werkzaamheden (sloop en nieuwbouw en herinrichting) kunnen invloed hebben op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen. Potentiële vliegroutes van vleermuizen (met name meervleermuis en watervleermuis) zijn aanwezig direct grenzend aan het plangebied in de vorm van rivieren en waterschappen. De werkzaamheden hebben echter geen invloed op het functioneren van deze structuren als vliegroute; hier vinden geen werkzaamheden plaats. Potentieel essentieel foerageergebied is enkel in de omgeving van het plangebied aanwezig. Door de geruime afstand tussen deze structuren en het plangebied zullen de geplande werkzaamheden geen (externe) effecten hebben op deze structuren.

De verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 8) van de Wnb worden mogelijk overtreden. Nader onderzoek naar vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen is noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

5.2.3.2 Overige zoogdieren

Vaste rust- en verblijfplaatsen van bever zijn in het plangebied niet aanwezig. Er zijn hiervan tijdens het veldbezoek geen sporen of indicaties aangetroffen. Een enkel passerend dier is niet uit te sluiten. Beschermde leefgebied van bever gaat met de ingreep niet verloren. Er zullen geen verbodsbepalingen van de WnB worden overtreden, waardoor nader onderzoek voor bever niet noodzakelijk is.

Aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van Noordse woelmuis op de zuidelijke punt van het Ambachteneiland en in de rietkraag langs de Molenkade is niet op voorhand uit te sluiten. Met de werkzaamheden kan leefgebied van Noordse woelmuis worden weggenomen. Bij het realiseren van optie 3 voor het Ambachteneiland, met de rietsnijder experience op de zuidelijke punt van het Ambachteneiland, evenals bij het aanleggen van een separaat wandelpad langs de Molenkade gaat geschikt leefgebied verloren. Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 8) van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk om aan- of afwezigheid van Noordse woelmuis in het plangebied aan te kunnen tonen dan wel uit te sluiten (zie Hoofdstuk 6).

5.2.3.3 Amfibieën

De watergangen aan de zuidzijde van het Ambachteneiland zijn geschikt als voortplantingswater voor poelkikker, heikikker en mogelijk rugstreeppad. Het ambachteneiland is tevens geschikt als overwinteringshabitat voor deze soorten. Negatieve effecten kunnen optreden door het vergraven van winterhabitat en/of verstoring van voortplantingswater. De omringende grotere watergangen worden door de werkzaamheden niet aangetast en de ruige oevervegetatie op de oevers van het plangebied behoort in deze niet tot de essentiële leefomgeving. Omdat negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek is daarom noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

5.2.3.4 Weekdieren

Door de werkzaamheden langs de Molenkade (aanleg separaat wandelpad) zijn negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van zeggekorfslak niet op voorhand uit te sluiten. Echter valt zeggekorfslak onder bijlage II van de habitatrichtlijn en is het geen doelsoort voor Natura 2000-gebied Boezems Kinderdijk, waardoor de soort hier niet specifiek beschermd is. Nader onderzoek naar zeggekorfslak is daarom niet nodig.

Negatieve effecten op platte schijfhoren zijn op voorhand uit te sluiten indien de watergangen ongemoeid blijven. Indien bij de werkzaamheden de smalle watergangen op de zuidzijde van het Ambachteneiland worden gedempt is er echter mogelijk sprake van een negatief effect op vaste rust- en verblijfplaatsen van platte schijfhoren. Platte schijfhoren valt wel onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn en is derhalve in deze wel beschermd. Indien er op het Ambachteneiland watergangen worden gedempt kunnen de verbodsbepalingen Art 3.5 lid 2 en 4 (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek is in dat geval noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

5.2.3.5 Insecten

Er is potentie voor voortplantingshabitat aanwezig rond de steenstort bij de aanlegplaats van de waterbus. Er vinden hier echter geen werkzaamheden plaats. Negatieve effecten op rivierrombout zullen daarom niet plaats vinden. Er worden geen verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.2.3.6 Overige habitatrichtlijnsoorten

Het plangebied is voor overige soorten welke beschermd zijn onder de Habitatrichtlijn ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.3 Nationaal beschermde soorten

5.3.1 Bronnenonderzoek

5.3.1.1 Nationale Databank Flora en Fauna

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) in de afgelopen 5 jaar binnen een afstand van 5 km van het plangebied Entreezone Kinderdijk. Bron: NDFF-uitvoerportaal, geraadpleegd 13-01-2021.

Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling	Soort	Soortgroep	Provinciale vrijstelling
Aardmuis	Zoogdieren	Ja	Ringslang	Reptielen	Nee
Boommarter	Zoogdieren	Nee	Bastaardkikker	Amfibieën	Ja
Bosmuis	Zoogdieren	Ja	Bruine kikker	Amfibieën	Ja
Bunzing	Zoogdieren	Ja	Gewone pad	Amfibieën	Ja
Dwergmuis	Zoogdieren	Ja	Kleine watersalamander	Amfibieën	Ja
Egel	Zoogdieren	Ja	Meerkikker	Amfibieën	Ja
Haas	Zoogdieren	Ja	Grote vos	Dagvlinders	Nee
Hermelijn	Zoogdieren	Ja	Grote weerschijnvlinder	Dagvlinders	Nee
Huisspitsmuis	Zoogdieren	Ja	Grote modderkruiper	Vissen	Nee
Konijn	Zoogdieren	Ja	Dreps	Vaatplanten	Nee
Ree	Zoogdieren	Ja	Kartuizer anjer	Vaatplanten	Nee
Rosse woelmuis	Zoogdieren	Ja	Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	Nee
Steenmarter	Zoogdieren	Nee	Kluwenklokje	Vaatplanten	Nee
Veldmuis	Zoogdieren	Ja	Kruiptijm	Vaatplanten	Nee
Vos	Zoogdieren	Ja	Muurbloem	Vaatplanten	Nee
Waterspitsmuis	Zoogdieren	Nee	Wilde ridderspoor	Vaatplanten	Nee
Wezel	Zoogdieren	Ja	Wolfskers	Vaatplanten	Nee
Woelrat	Zoogdieren	Ja			

5.3.2 Verkennend veldonderzoek

5.3.2.1 Zoogdieren

Het plangebied is geschikt voor waterspitsmuis. Deze soort is in het verleden waargenomen in de omgeving van het plangebied en leeft in schone wateren met een goed ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Dit habitat is in deelgebied Molenkade aanwezig.

Bomen met holten en grote boomnesten zijn afwezig, waardoor aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van boommarter is uitgesloten. Een enkel passerend dier is echter niet uitgesloten. De meeste bebouwing in het plangebied is door het ontbreken van grotere openingen in de gevels ongeschikt voor steenmarter. Ook zijn van deze soort tijdens het veldbezoek geen sporen aangetroffen. Enkele schuren in deelgebied Entreezone konden echter niet gedetailleerd worden onderzocht. Het Ambachteneiland biedt geschikte vaste rust- en verblijfplaatsen voor steenmarter. Deze kan vaste rust- en verblijfplaatsen herbergen tussen het opgeslagen materiaal en in de grote hopen snoei- en maaiafval. Recent zijn waarnemingen bekend van steenmarter in Boezems Kinderdijk. Hierdoor is aanwezigheid vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter in de Entreezone en op het Ambachteneiland niet op voorhand uit te sluiten.

Het plangebied en de directe omgeving zijn ten slotte potentieel geschikt voor algemene soorten waarvoor in Zuid-Holland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten (spits-) muizen. Ook voor soorten als bunzing, wezel en hermelijn (kleine marterachtigen), vos en incidenteel een haas of ree vormt het plangebied, met name het Ambachteneiland en de rietkragen langs de Molenkade, geschikt leefgebied.

5.3.2.2 Amfibieën

Het plangebied is enkel geschikt als terrestrisch habitat voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals gewone pad en bruine kikker. Overige beschermde amfibieën zijn uitgesloten omdat het plangebied zich ver buiten het verspreidingsgebied bevindt.

5.3.2.3 Reptielen

Nationaal beschermde reptielen worden niet verwacht. Hoewel de boezems geschikt habitat bieden voor ringslang is de soort hier nooit waargenomen. Dichtstbijzijnde waarneming betreft een waarneming in de Krimpenerwaard, aan de overzijde van de Lek op 2,6 km afstand ten noorden van het plangebied. De dichtstbijzijnde waarneming van ringslang in de Alblasserwaard is in 2020 verricht nabij Meerkerk op een afstand van circa 25 km tot het plangebied. Op basis van de grote afstand tot bekende populaties is het voorkomen van ringslang binnen het plangebied op voorhand uit te sluiten.

5.3.2.4 Vissen

De watergangen rondom het plangebied zijn geschikt voor grote modderkruiper. De soort is in het verleden waargenomen in de Hoge Boezem van de Overwaard. De smalle watergangen op het Ambachteneiland zijn geschikt voor deze soort..

5.3.2.5 Dagvlinders

Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor beschermde dagvlinders, zoals grote vos. Deze soort komt voor in vochtige bossen en boomgaarden en is afhankelijk van wilgenbossen als waardplant. Populaties zijn in West-Nederland niet aanwezig. De soort heeft een sterk zwervend karakter en waarnemingen rondom het plangebied hebben betrekking op zwervende exemplaren. Ook grote weerschijnvlinder komt voor in oudere, vochtige loofbossen. Op basis van het ontbreken van geschikt habitat komen deze vlindersoorten hier niet voor.

5.3.2.6 Vaatplanten

Tijdens het verkennend veldonderzoek zijn geen beschermde planten aangetroffen. Daarnaast zijn geen oude (kalk-)muren – geschikt voor muurbloem of andere muurvegetatie – aanwezig in het plangebied. Bekende waarnemingen van dregs, kartuizer anjer, kleine wolfsmelk, kruiptijm, muurbloem, wilde ridderspoor en wolfskers betreffen allen waarnemingen van geïsoleerde (veelal niet-wilde) groeiplaatsen aan de overzijde van de rivieren Noord en Lek. Vanwege de grote afstand tot het plangebied en de barrièrewerking van de grote rivieren kan aanwezigheid van deze plantensoorten op voorhand worden uitgesloten. Kluwenklokje is in de omgeving enkel

waargenomen in een tuin in Kinderdijk en dit betreft met zekerheid een niet-wilde cultuurvariëteit. Derhalve is aanwezigheid binnen het plangebied op voorhand uitgesloten.

5.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

5.3.3.1 Zoogdieren

Het plangebied is geschikt voor steenmarter (op het Ambachteneiland en mogelijk Entreezone) en waterspitsmuis (langs de Molenkade). Hierdoor kunnen de verbodsbepalingen Artikel 3.10 lid 1a en lid 1b (zie Tabel 8) van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek naar steenmarter is daarom noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

Het plangebied is tevens geschikt voor Nationaal beschermde zoogdieren waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt, zoals algemene (spits)muizen, egel, vos en kleine marterachtigen. Negatieve effecten op deze soorten zijn niet op voorhand uit te sluiten, maar nader onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat schadelijke effecten op deze soorten zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand.

5.3.3.2 Vissen

Het plangebied is deels (zuidzijde Ambachteneiland) geschikt voor grote modderkruiper. Indien er op het Ambachteneiland watergangen worden gedempt kunnen de verbodsbepalingen Artikel 3.10 lid 1a en lid 1b (zie Tabel 1) van de Wnb worden overtreden. Nader onderzoek naar grote modderkruiper is daarom noodzakelijk (zie Hoofdstuk 6).

5.3.3.3 Overig

Voor overige vrijgestelde en niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten is het plangebied ongeschikt. Negatieve effecten zijn op voorhand uit te sluiten. Nader onderzoek is niet noodzakelijk.

5.4 Invasieve exoten

Tijdens het veldbezoek zijn geen invasieve exoten vastgesteld in het plangebied. Uitheemse duizendknopen, reuzenberenklauw en/of andere invasieve exoten zijn, voor zover zichtbaar, niet aanwezig.

6 Vervolgstappen

6.1 Algemeen

In voorliggend hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de op basis van de effectbeoordelingen benodigde nader onderzoeken en mogelijk verdere vervolgstappen.

6.2 Beschermde gebieden

In Tabel 5 is in een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde gebieden. Er is aanvullend onderzoek nodig naar mogelijke bijdragen van stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase en gebruiksfase in de vorm van een AERIUS-berekening. Ook zijn een Voortoets en Nee, tenzij-toets noodzakelijk om de effecten van de werkzaamheden op respectievelijk Natura 2000 en NNN-gebieden nader te onderzoeken.

Tabel 5: Tabel met verwachte effecten van de ontwikkeling op beschermde gebieden en de te nemen vervolgstappen.

Type	Afstand tot plangebied	Negatief effect	Nader onderzoek	Mitigerende maatregelen	Ontheffing
Natura 2000	0 km	Mogelijk	Ja, AERIUS-berekening en Voortoets	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Natuurnetwerk Nederland	0 km	Mogelijk	Ja, Nee, tenzij-toets	Nader te bepalen	Nader te bepalen
Weidevogelleefgebied	1,3 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Strategische Reservering Natuur	2,0 km	Nee	Nee	Nee	Nee
Beschermde houtopstanden	N.V.T.	Nee	Nee	Nee	Nee

6.3 Beschermde soorten

In Tabel 6 is een overzicht te vinden of en indien van toepassing welke vervolgstappen er genomen dienen te worden met betrekking tot beschermde soorten. Voor voorliggend plan is er nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van huismus, gierzwaluw, vleermuizen (gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en meervleermuis), noordse woelmuis, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, platte schijfhoren, steenmarter, waterspitsmuis en grote modderkruiper.

Tabel 6: Mogelijk aanwezige beschermde soorten binnen het plangebied, de verwachte functies en te nemen vervolgstappen.

Beschermingsregime	Soortgroep	Soort	Geschikt / aanwezig	Functie	Negatief effect*	Nader onderzoek****	Ontheffing nodig	(Mitigerende) maatregelen (aantal)
Vogelrichtlijn	Vogels met jaarrond beschermde nesten	Huismus	Ja, de Entreezone	Vaste rust- en verblijfplaats en functioneel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel van 2 bezoeken in de periode 1 april – 15 mei, of 4 bezoeken tussen 20 maart en 20 juni. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
		Gierzwaluw	Ja, de Entreezone	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Ja, door middel van 3 bezoeken in de periode 1 juni – 15 juli. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 10 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
		Overige soorten jaarrond beschermd nest	Nee	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t	n.v.t
	Vogels met niet-jaarrond beschermde nesten (Categorie-5)	Diverse, o.a. huiszwaluw, boerenzwaluw, pimpelmees en spreeuw.	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels**
	Algemene vogels	Diverse	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Algemene bescherming vogels **
Habitatrichtlijn	Vleermuizen (gebouwbewonend)	Gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis	Ja	Zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats, kraamverblijfplaats en winterverblijfplaats voor enkele individuen.	Mogelijk	Ja, in de periode 15 mei tot 15 juli door middel van 3 bezoeken en tussen 15 augustus en 15 september middels 2 bezoeken. De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 20 dagen.	Mogelijk	Mogelijk
	Vleermuizen (Boombewonend)	Alle	Nee	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	Mogelijk	Mogelijk
	Vleermuizen algemeen	Gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, watervleermuis	Ja	Vliegroute en foerageergebied	Mogelijk	Ja, in de periode 15 mei tot 15 september door middel van 2 bezoeken De tussenliggende tijd tussen de veldonderzoeken is minimaal 8 weken.	Mogelijk	Mogelijk

	Overige zoogdieren	Noordse woelmuis	Ja, Molenkade en Ambachten-eiland	Vaste rust- en verblijfplaats en functioneel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel van drie nachten waarin geïnventariseerd wordt met inlooppallen. Dit onderzoek kan jaarrond worden uitgevoerd, hoewel de maanden september t/m november de voorkeur hebben. In deze maanden zijn de jongen zelfstandig en niet meer afhankelijk van hun moeder, ook zijn de temperaturen in de regel hoog genoeg zodat de vallen 2 keer per nacht gecontroleerd kunnen worden in plaats van 3 keer per nacht. Ter aanvulling kan er gezocht naar uitwerpselen van Noordse Woelmuis om een e-DNA analyse uit te kunnen voeren.	Mogelijk	Mogelijk
	Amfibieën	Heikikker	Ja, Ambachten-eiland	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel van 2 avondbezoeken in de periode februari – maart. Tijdens deze bezoeken moet naar roepende exemplaren worden gezocht. Wanneer tijdens deze bezoeken geen heikikkers worden waargenomen, dient er een aanvullend veldbezoek plaats te vinden waarbij gezocht wordt naar larven en eisnoeren. Tijdens één van deze bezoeken zal er tevens een watermonster worden genomen om heikikker middels eDNA aan te kunnen tonen.	Mogelijk	Mogelijk
		Poelkikker	Ja, Ambachten-eiland	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel van 2 bezoeken in de periode mei – juli. Tijdens deze bezoeken moet naar roepende exemplaren worden gezocht. Wanneer tijdens deze bezoeken geen poelkikkers worden waargenomen, dient er een aanvullend veldbezoek plaats te vinden waarbij gezocht wordt naar larven en eisnoeren. Tijdens één van deze bezoeken zal er tevens een watermonster worden genomen om poelkikker middels eDNA aan te kunnen tonen.	Mogelijk	Mogelijk

		Rugstreeppad	Ja, Ambachten-eiland	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Ja, Monitoring zal plaatsvinden door het vaststellen van kooractiviteit. Dit wordt vastgesteld d.m.v. 2 veldbezoeken in de avond in de periode 15 april – 31 mei en één extra bezoek in de periode 15 juni – 31 augustus, waarbij naar kooractiviteit wordt geluisterd en naar individuen wordt gezocht. Inventarisatie vindt alleen plaats onder gunstige weersomstandigheden: relatief warme, windstille avonden en nachten, bij voorkeur na zware regenval.	Mogelijk	Mogelijk
	Insecten	Rivierrombout	Ja, steenstond rond waterbus	Voortplantingsplaats	Nee	Nee	Nee	Nee
	Weekdieren	Zeggekorfslak	Ja, Molenkade	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Niet noodzakelijk. Bijlage II-soort waarvoor Boezems Kinderdijk niet is aangewezen.	n.v.t.	n.v.t.
		Platte schijfhoren	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Ja, indien watergangen gedempt worden door middel van 1 bezoek in de periode mei t/m juni. Er zal schepnetonderzoek plaatsvinden.	Mogelijk	Mogelijk
	Overige habitatrichtlijnsoorten	diversen	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Nationaal beschermd	Zoogdieren	Waterspitsmuis	Ja, Molenkade	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel van drie nachten waarin geïnventariseerd wordt met inloopvallen. Dit onderzoek kan jaarrond worden uitgevoerd, hoewel de maanden september t/m november de voorkeur hebben. In deze maanden zijn de jongen zelfstandig en niet meer afhankelijk van hun moeder, ook zijn de temperaturen in de regel hoog genoeg zodat de vallen 2 keer per nacht gecontroleerd kunnen worden in plaats van 3 keer per nacht.	Mogelijk	Mogelijk

		Steenmarter	Ja, Ambachten-eiland	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Dit kan onderzocht worden door gedurende 6 weken in de periode maart - augustus meerdere cameravallen te plaatsen. Deze camera's dienen op strategische plekken geplaatst te worden op basis van habitat, wissels en sporen. Deze onderzoeksmethodiek is gebaseerd op de onderzoeksrichtlijnen van de provincie Noord-Brabant voor kleine marterachtigen ³¹ .	Mogelijk	Mogelijk
	Vissen	Grote modderkruiper	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats en essentieel leefgebied	Mogelijk	Ja, door middel het nemen van e-DNA monsters in de periode mei t/m juli	Mogelijk	Mogelijk
	Vrijgesteld	Diverse, o.a. bunzing, wezel en hermelijn, vos, egel, diverse (spits)muizen, bruine kikker en gewone pad.	Ja	Vaste rust- en verblijfplaats, Essentieel leefgebied	Mogelijk	Nee	Nee	Ja, Zorgplicht***
	Overige nationaal beschermde soorten	diversen	Nee	n.v.t.	Nee	Nee	Nee	Nee
Invasieve exoten			Nee					

*Een negatief effect is bepaald op basis van de aanwezige potenties en de getoetste maatregelen uit paragraaf 3.3.

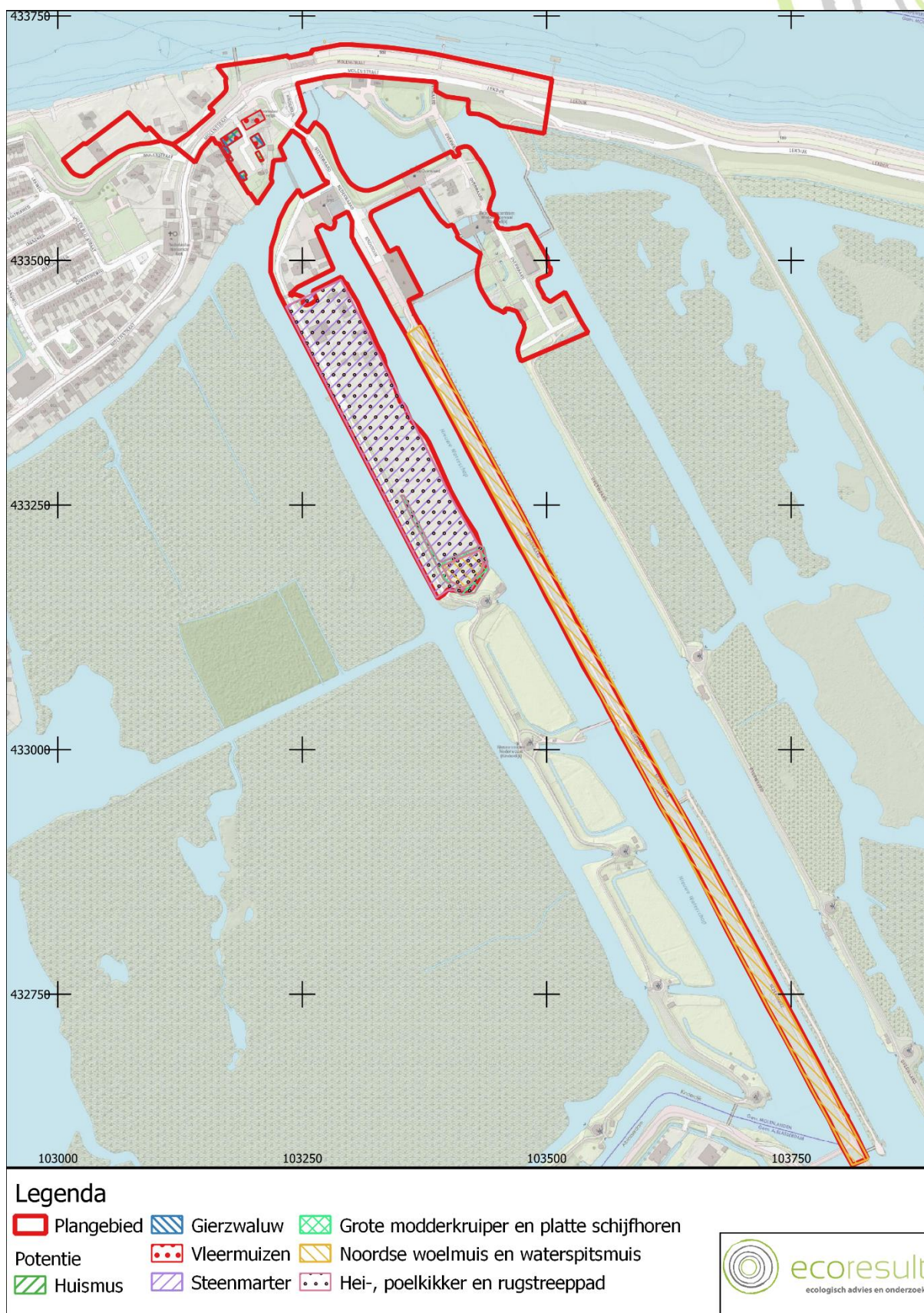
** Algemene bescherming vogels: Tijdens de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met broedvogels. Schadelijke effecten op in gebruik zijnde nesten van vogels zijn te voorkomen door buiten het broedseizoen te werken (buiten grofweg de periode 1 maart – 15 augustus). Werken binnen het broedseizoen is enkel mogelijk indien er geen in gebruik zijnde nesten worden verstoord. Indien er binnen het broedseizoen gewerkt wordt is voorafgaand aan de werkzaamheden een controle door een deskundig ecooloog noodzakelijk. Bij aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten dienen in samenspraak met een deskundig ecooloog de mogelijkheden bekeken te worden. Eventuele verwijdering van beplanting vindt plaats buiten de broedperiode van de aanwezige soorten (die globaal loopt van 1 maart tot 15 augustus).

*** Zorgplicht algemeen: De zorgplicht dient altijd in acht genomen te worden. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Concreet betekent dit dat wanneer wordt vermoed dat door handelingen of nalaten geen nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen mogen worden veroorzaakt. Verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten (voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevraagd) en alle maatregelen te nemen die die negatieve gevolgen kunnen voorkomen, beperken of ongedaan te maken. In de praktijk zal dus wanneer men in het werkterrein een egel of gewone pad aantreft, deze buiten het werkterrein geplaatst dient te worden of de kans moet krijgen om op eigen kracht het werkterrein te verlaten.

****De aanpak voor het nader veldonderzoek is conform de eisen die het bevoegd gezag hieraan stelt (Kennisdocumenten en Vleermuisprotocol 2021).

In Figuur 26 is weergegeven in welke delen van het plangebied deze potenties aanwezig zijn.

³¹ Bouwens, 2017.

Figuur 26: Overzicht van de potenties voor beschermde soorten binnen het plangebied. Kaartbron: OpenTopo.

6.4 Onderzoeksp perioden

In Tabel 7 is een overzicht te vinden van de perioden waarin aanvullend onderzoek mag plaatsvinden. Ook zijn het aantal veldbezoeken aangegeven (in de praktijk kunnen veldbezoeken van verschillende soorten mogelijk gecombineerd worden).

Tabel 7: De onderzoeksp perioden voor het benodigde nader onderzoek. De cijfers in de tabel geven het aantal benodigde bezoeken weer. Samengesteld op basis van het Vleermuisprotocol 2021, Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017), Handreiking Kleine Marters (2017) en de kennisdocumenten van de relevante soorten.

Soort	Januari	Februari	Maart	April	Mei	Juni	Juli	Augustus	September	Oktober	November	December
AERIUS Berekening												
Voortoets												
Nee-Tenzijtoets												
Huismus				2								
Gierzwaluw						3						
Gewone dwergvleermuis						2		2				
Ruige dwergvleermuis					2			2				
Gewone grootoorvleermuis												
Laatvlieger						2		2				
Meervleermuis						2		2				
Watervleermuis					2							
Muizenonderzoek									2			
Heikikker		2										
Poelkikker						2 of 3						
Rugstreeppad				2		1						
Grote modderkruiper					1							
Marteronderzoek	12 weken				6 weken					12 weken		
Platte schijfhoren					1							
Berekening/rapportage												
Verblijfplaats/Essentieel leefgebied												
Zomerverblijfplaats /Essentieel leefgebied												
Zomer-/Kraamverblijfplaats /Essentieel leefgebied												
Vliegrou te/essentieel leefgebied												
Paarverblijfplaats												
Marteronderzoek												

6.5 Ontheffing

Een ontheffing Wet Natuurbescherming is noodzakelijk in de volgende gevallen

- Indien er een bijdrage in stikstofdepositie wordt vastgesteld
- Indien er negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van nabijgelegen Natura 2000-gebieden of NNN-gebieden worden vastgesteld.
- Wanneer er vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van huismus, gierzwaluw, vleermuizen (gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en meervleermuis), noordse woelmuis, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, platte schijfhoren, steenmarter, waterspitsmuis en/of grote modderkruiper aanwezig zijn en deze functies door de werkzaamheden niet kunnen worden ontzien.

De initiatiefnemer dient in het bezit te zijn van een ontheffing Wet Natuurbescherming voordat met verstorende werkzaamheden kan worden gestart. Ook dienen dan mitigerende maatregelen te worden getroffen. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan het plaatsen van tijdelijke voorzieningen.

De doorlooptijd van de ontheffingsaanvraag is maximaal 20 weken (maar hier wordt in de praktijk vaak van afgeweken). Een ontheffingsaanvraag wordt op hoofdlijn getoetst aan de volgende criteria:

- Afwezigheid van reële alternatieven (planning, werkwijze, locatie).
- Wettelijk belang van de werkzaamheden (verschilt per beschermingscategorie).
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort. Dit is onder andere afhankelijk van de ruimtelijke spreiding van de soort in de directe omgeving. Dit kan worden voorkomen door het treffen van voldoende mitigerende/compenserende maatregelen.

7 Conclusies

In opdracht van Gemeente Molenlanden heeft Ecoresult B.V. een quickscan uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Entreezone, Kinderdijk. De aanleiding voor dit verzoek betreft de voorgenomen herinrichting en nieuwbouw binnen het plangebied. Deze voorgenomen ontwikkelingen kunnen schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden.

Uit voorliggende quickscan is gebleken dat:

- Gebiedsbescherming
 - Wet Natuurbescherming
 - Een bijdrage van stikstofdepositie als gevolg van de aanlegfase en de gebruiksfase van dit project niet op voorhand is uit te sluiten.
 - Overige effecten (geluid, trillingen, verlichting, mechanische effecten of optische verstoring) op Natura 2000 kunnen tevens niet op voorhand worden uitgesloten.
 - Provinciale Verordening Zuid-Holland
 - Effecten op beschermde gebieden onder de Provinciale Verordening Zuid-Holland kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.
 - Houtopstanden
 - Het onderdeel Houtopstanden van de Wet Natuurbescherming wordt voor deze ontwikkeling niet overtreden.
- Beschermde soorten
 - Negatieve effecten op de volgende beschermde soorten en functies niet op voorhand zijn uit te sluiten:
 - Huismus: vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied.
 - Gierzwaluw: vaste rust- en verblijfplaatsen.
 - Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, kleine dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger en meervleermuis): vaste rust- en verblijfplaatsen (zomerverblijfplaats, paarverblijfplaats en kraamverblijfplaats) en essentieel functioneel leefgebied (foerageergebied en vliegroute).
 - Noordse woelmuis: vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied.
 - Waterspitsmuis: vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied.
 - Steenmarter: vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied.
 - Heikikker: voortplantingswater en overwinteringshabitat.
 - Poelkikker: voortplantingswater en overwinteringshabitat.
 - Rugstreeppad: voortplantingswater en overwinteringshabitat.
 - Grote modderkruiper: vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied.
 - Platte schijfhoren: vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied.

- o Negatieve effecten op overige soorten die vallen onder de bescherming van de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, of die nationaal beschermd zijn kunnen op voorhand worden uitgesloten.

Aanvullend onderzoek (zie hoofdstuk 6) is noodzakelijk om vast te stellen of deze potentiële natuurwaarden aanwezig zijn binnen het plangebied, en om te bepalen of de werkzaamheden negatieve effecten zullen hebben. Is dit het geval, dan dient mogelijk een ontheffing Wet Natuurbescherming te worden aangevraagd, en dienen er mitigerende maatregelen te worden getroffen.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 Literatuur

Handreiking Kleine Marters

- Bouwens, S. 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant, Den Bosch

Kennisdocumenten soorten

- Anoniem, 2017. Kennisdocument Huismus. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Gierzwaluw BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Gewone dwergvleermuis. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Ruige dwergvleermuis. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Heikikker. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Poelkikker. BIJ12
- Anoniem, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad. BIJ12
- Anoniem, 2021. Kennisdocument Grote modderkruiper. BIJ12

Vleermuisprotocol 2021

- Anoniem, 2021. Vleermuisprotocol 2021. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging
- Anoniem, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming (versie juli 2017). Netwerk Groene Bureaus

Overig

- Boer, R. de, Bakker, G., Elzerman, S., & De Baerdemaeker, A. (2020). Broedgeval van grote gele kwikstaart in hartje Rotterdam. Straatgras, 32(1), 6-9.
- Boerdemaeker A en Boer R. de 2018. Een spectaculaire invasie van witsnuitlibellen. Straatgras, 30 (1), 23

8.2 Internet

Beschermde gebieden & soorten

- <https://pzh.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=698b578f8bf34f5ab624e1f2ae687199&extent=33428.9852%2C415026.1883%2C131473.1813%2C477053.1124%2C28992>
- <https://calculator.aerius.nl/calculator/?locale=nl>
- <https://www.natura2000.nl/gebieden/zuid-holland/boezems-kinderdijk/boezems-kinderdijk-doelstelling>
- <https://atlas.zuid-holland.nl/GeoWeb56/index.html?viewer=Natuurbeheerplan>
- <https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorsoortenappl2016.aspx?subj=soorten>

Kadastrale Kaarten

- <https://bagviewer.kadaster.nl/lvbag/bag-viewer/index.html>

Nationale Databank Flora en Fauna

- <https://ndff-ecogrid.nl/>

Natuurwetgeving

- www.rvo.nl
- <https://omgevingsdiensthaaglanden.nl/aanvraag-wet-natuurbescherming.html>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

- <http://pdokviewer.pdok.nl>

Soortinformatie

- www.vlinderstichting.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.anemoon.nl
- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.verspreidingsatlas.nl
- <https://www.hetkontakt.nl/alblasserwaard/213396/zeldzame-noordse-woelmuis-weer-aangetroffen-in-kinderdijk>

Bijlage 1 - Foto-impressie plangebied

Entreezone met op de voorgrond de Panoramazaal, gezien vanuit het noordwesten. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Aanlegsteiger Driehoeksveer, gezien vanuit het zuiden. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Open stootvoegen in de gevel van de Panoramazaal, geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Het woonhuis in de Entreezone, gezien vanuit het noordwesten. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Openingen onder de kantpannen en kieren achter de dakoverstek van het woonhuis, geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van gierzwaluw en vleermuizen. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Vleermuiskast aan de gevel van de garage van het woonhuis. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Het bezoekerscentrum langs de Molenkade, gezien vanuit het zuiden. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

De ruig begroeide rietkraag langs de molenkade, geschikt voor noordse woelmuis en waterspitsmuis. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Hopen snoei- en maaiafval op het Ambachteneiland, geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter en als overwinteringshabitat van heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Hopen snoei- en maaiafval op het Ambachteneiland, geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter en als overwinteringshabitat van heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Hopen snoeiafval en opgeslagen materialen op het Ambachteneiland, geschikt voor vaste rust- en verblijfplaatsen van steenmarter en als overwinteringshabitat van heikikker, poelkikker en rugstreeppad. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Het meest zuidelijke punt van het Ambachteneiland. Te zien zijn de smallere watergangen, geschikt voor poelkikker, heikikker, rugstreeppad, grote modderkruiper en platte schijfhoren. Foto: M.M. Bouwmeester | Ecoresult B.V.

Bijlage 2 - Toelichting onderzoekskader

Wet natuurbescherming

De Wet Natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van beschermde natuurgebieden (Natura 2000) en regelt de soortbescherming. De provincies zijn voor de Wet Natuurbescherming het bevoegd gezag en regelen tevens de vergunning en ontheffingen. De bescherming van de Wet Natuurbescherming is grofweg op te delen in drie categorieën.

Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op de Natura 2000-gebieden. De verschillende Natura 2000-gebieden zijn deels aangewezen voor specifieke Vogelrichtlijnsoorten, Habitatrichtlijnsoorten en/of habitattypen. Invloeden (ook van buiten het Natura 2000-gebied) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen. Daarnaast mag de oppervlakte van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast.

Toetsing stikstofemissies Natura 2000

Sinds 2 november 2022 is de partiële vrijstelling van de Natura 2000-vergunningplicht voor de gevolgen van stikstofdepositie door bij AMvB aangewezen activiteiten van de bouwsector komen te vervallen. Als gevolg hiervan is de werkwijze van vóór 1 juli 2021 omtrent stikstofdepositie in de gebruiksfase weer actueel geworden. De effecten van stikstofuitstoot, en de daarbij behorende stikstofdepositie dienen daarom weer getoetst te worden aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening. Ook stikstofemissies als gevolg van de gebruiksfase zoals bewoning, gebruik van een utiliteitsgebouw of verkeersaantrekkende werking dienen wel getoetst te worden aan de Natura 2000 instandhoudingsdoelstellingen, al dan niet door middel van een AERIUS-berekening.

Indien er sprake is van stikstofdeposities ($>0,00$ mol/ha/jaar) op stikstofgevoelige habitats in Natura2000-gebieden is er sprake van een vergunningsplicht.

Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie Tabel 8). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als "andere soorten").

Voor de soorten binnen dit beschermingsregime geldt een onderzoeksplicht, en bij negatieve effecten een ontheffingsplicht. De provincies kunnen aangeven of zij soorten uit deze lijst willen vrijstellen van ontheffingsplicht. Naar deze soorten is nader onderzoek of een ontheffing niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen³².

³² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Tabel 8: De verbodsbepalingen behorende bij de verschillende beschermingsregimes zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Deze voorwaarden zijn tevens van kracht als het slechts een deel van de houtopstand groter dan 10 are of 20 bomen in een rij betreft. Het onderdeel beschermde houtopstanden heeft geen betrekking op:

- houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom;
- houtopstanden op erven of in tuinen;
- fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;
- kweekgoed;
- uit populieren of wilgen bestaande:
 - wegbeplantingen;
 - beplantingen langs waterwegen;
 - eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- het dunnen van een houtopstand;
- uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst;

- o bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter, en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Omgevingsverordening Zuid-Holland

In de provinciale Omgevingsverordening is vastgelegd welke gebieden vanuit Nederlandse wetgeving worden beschermd. Onderdeel van de beschermde gebieden in de Omgevingsverordening is het NatuurNetwerk Nederland (NNN). Het Natuurnetwerk Nederland betreft een netwerk aan gebieden en verbindingszones die tezamen één geheel vormen en de Nederlandse natuurgebieden verbinden. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Omgevingsverordening Zuid-Holland zijn verwerkt.

Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe wat inhoudt dat ruimtelijke ontwikkelingen binnen het NNN niet zijn toegestaan tenzij deze geen schadelijke effecten op de aanwezige (natuur)waarden hebben. Deze waarden zijn vastgelegd als de “wezenlijke kenmerken en waarden” van het NNN. Elke provincie heeft zelf de regie over de invulling van deze kenmerken en waarden. In tegenstelling tot Natura 2000 is toetsing van externe effecten op de aanwezige kenmerken en waarden in de provincie Zuid-Holland niet van toepassing. Provincies zijn vrij dit nader in te vullen.

Naast het NNN kunnen provincies gebieden planologisch beschermen. In de provincie Zuid-Holland betreft dit Belangrijke weidevogelgebieden en de Strategische Reservering Natuur. In sommige provincies zijn deze gebieden vervlochten binnen het kader van het NNN en geldt hiervoor eenzelfde toetsingskader.